

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերձագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած մեդիայով կամ կոդով
մեջբերել կամ օգտագործել առկա նյութը առերժեյում համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

76 ՅԱ

ԱՐՍԵՆ-ԵՐԿԱԹ

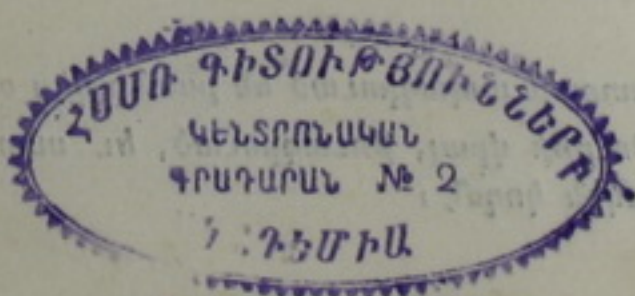
891.99

Ա

ԱՐԵՒԻ ՈՒ ՄԱՀՈՒԱՆ ԵՐԳԵՐ

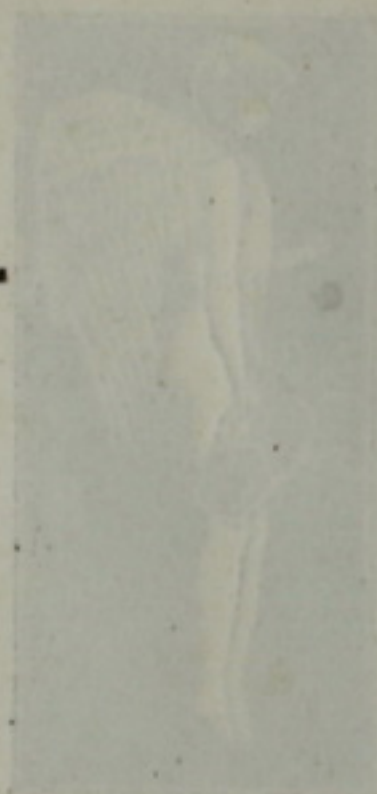

ԳԵՂԱՄ ՏԷՐ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

Գ.Ա.Հ.Ի.Բ.Է. 1922

13710
H

Այս հատորէն տպագրուած են քսանը վեց օրինակ-
ներ ընտիր թուղթի վրայ, թուագրուած, եւ ստորագրը-
ռւած հեղինակին կողմէ :

ԿԸ 2066Մ

ՍԻՐԵԼԻ ԾԱՂԻԿԻՍ
ԱՐԵՒՈՏ ՀՐԱՅՐԲԻ ՈՒ ՄԱՀԱԲՈՅՐ
ԴԱԼՈՒԿԻ ԱՅՍ ԵՐԳԵՐԸ

Ա. Ե.

« Ես կ'երգեմ աստուածներուն ու մարդերուն
ուրախութեանը համար : »

ՄՏԵՐԻՄ ՆԷՔԵԱԹ

Պարտէզ մը կայ ճամբուն եզերքն ամայի.
Դուն է հիւսուած բաղեղներով ծաղկաւէտ,
Ու կը հնչէ ներսէն ծիծաղ մը Զուրի

Որ կը խաղայ Լոյսին հետ :

Ո՛չ մէկը հոն կը մտնէ, լուռ իրիկուան
Միայն երբոր դառնան պահերն ըստուերոտ,
Սիւքին մեղմիկ շրջարշին մէջ հոտեւան
Կու գայ հուրի մ'անձանօթ :

Աղջիկ մ'է ան ոտկի մազերն ուսերուն,
Նրբահասակ՝ եղեգին պէս Լընակին,
Ան երազ մ'է կեանքի տենչով սարսրուն
Անհունօրէն մեղմագին . . .

Կը բանայ դուռը պարսիկին գողունի,
Ու կ'անհետի ծառերուն տակ մըթաստուեր,
Պահիկ մը վերջ կը դառնայ, գիրկն իր ունի
Գարնան ամբողջ ծաղիկներ . . .

Թեւերն հազիւ կը տանին բեռը խնկոտ
Որ կը ծածկէ համակ մարմինն աղջրկան՝
Յաամիկներով ու վարդերով քաղցրահոտ,
Ու կը ծաթի լուսնկան . . .

Զեփիւռն անոր թե՛ւ է տըւած, կը փախչի
Թեթե՛ւ, բոլրմունքն իր հոգիին յանձնելով
Ամէն շողի, ամէն քաղցրիկ մրմունջի,
Լըռութեան մէջ անվրդով . . .

Ճերմակ ոտքերը շուշանի բայրերով
Ստուերին մէջ երբոր կ'անցնի շուտափոյթ,
Կը ծաւալի ճամբուն վրայ դողալով
Թափանցկութիւն մը կապոյտ . . .

Այսպէս ան ո՞ւր կ'երթայ, հուրի՛ն գեղեցիկ,
Ծաղիկներու եւ երգերու տարփելին,
Անոր հասակը հիւրիկ մ'է սրլացիկ
Լինի մը ծոցն երկնային . . .

Խնչպէս հէքիաթն այս կը յանգի, չեմ գիտեր.
Հոգիիս մէջ կախարդանքով անսահման
Ես երազին գեղեցկութիւնն եմ պաշտեր,
Լուռ Ստուերի մը նըման . . . :

Այն պարտէզին նըմանէր գիրքն այս տժգոյն,
Ուր ծաղկեցան գերեզմանի շրթէզներ,
Յիշատակի խորհրդագե՛ղ իրիկուն,
Դառնար աղջիկն ոսկեհեր,

Եւ հոգիիս ծաղիկներէն տանէր ան
 Բոլոր անոնց որ կը սպասեն անձկագին,
 Բոլոր անոնց որ կ'երազեն եւ կու լան
 ... Գաղտնիքովն այս հէքեաթին ... :

ԱՐԵՒԱԳԱԼ

Լուսադէմ առաւօտ,
Իմ խուցիս տանիքէն
Տատրակներ կը մնջեն
Քաղցրալուր ու տարւիտտ :

Ահ, կեանքի ձայներուն
Այս խորհուրդն անսահման,
Լոյսին մէջ առտըւան
Մեղմօրէն օրօրուն . . .

Լոյս, քրքում ծիրանի,
Եւ շուշան կարմրավառ,
Պարտէզին մէջ խաւար
Հոգիիս պարմանի...

Ծովերուն կապոյտէն
Վարդենի՜ երկնաջուլ,
Շրթներս լուռ մրմունջով
Դեռ քեզի՜ կ'աղօթեն...

Մայրօրէն համբուրէ՜,
Տեսիլքի դիցունհին,
Իմ շրթներս մոխիրէ
Ուր տենչերը կ'այրին...

Լուռ Ստուերն երբոր գայ
Աչքերուս վրայ ժպտուն,
Դուն եղի՜ր լուսնկայ
Տոլքերով անպատում...

Ու նոնին տրտմունհի
Թո՛ղ ձիւնէ լուսային
Արցունքներդ գաղտնի,
Իմ սրտի՜ս աճիւնին...:

ԵՐԳԵՐՍ

Կոյսի մը պէս որ իր մարմնին թովանքէն
Հոգիին մէջ հրապարտութիւն մը կը զգայ,
Իմ երգերս ալ ունին հայլի մ'արծաթեայ
Ուր սիրանուրջ հոգին իրենց կը դիտեն...

Մրտահանոյքն է լուսեղէն հայելին,
Որուն վրայ գեղեցկօրէն խոնարհած՝
Զրարթանոյշ հուրիններու կը նմանին
Երգերս իրենց Մերկութիւնովն ըզմայլած...

Յակինթներով ու վարդերով պրսակուած,
Ու շրէճներով, գերեզմանի ծաղիկներ,
Երգերըս Յոյն աղջիկներ են սեւահեր,
Ու կը պարեն հոգիիս մէջ տխրամած . . .

Կեանքըս անոնց եղաւ մեհեանը զաղտնի,
Ուր արծանները պաշտեցի կարօտով,
Ու սրտիս վրայ դեռ կը ժպտին գողունի,
Անոյշ երգերըս՝ հուրիներ լուսաթով . . . :

Ու վիշտերուս կախարդանքն են մրտերիմ,
Իրենց անհուն ու գեղեցիկ երազէն
Երբոր կու գան լրուութեան մէջ Ստուերին,
Ու հակատիս նոր ծաղիկներ կը հիւսեն . . . :

ԵՐԵՔ ՏԱՊԱՆԱԳԻՐ

ԱՂԲԻԻՐԻՆԸ

Իմ սրտիս մէջ կը ժպտէր նունուֆարի մը հոգին
 Որուն համար ես եղայ մարգարտաւառ հայելի,
 Կը սիրէի ծիծաղիլ իր ծիւնաթոյր բաժակին,
 Եւ հրգս անոր կը հծծէր այնքան մեղմիկ, տարփելի...

Մարմարիոնէ բանդակուած՝ ուրիշ ծաղիկ չունէի,
 Արծաթիս մէջ կը խնդար ոսկի պատկերը լոյսին,
 Եւ պուրակին ըստուերոտ լըռութեան մէջ ամայի
 Նունուֆարին սիրահար աղբիւրն էի ցնծագին:

Բայց ան ինծի անտարբեր՝ Ձեփիւռին հետ կը խաղար,
Եւ կը սպասէր երփներանգ թիթեռնիկի մը փոքրիկ,
Այնուհետեւ սրգաւոր՝ ես երգեցի միալար,

Եղէգներուն լընասէր իմ վշտիս երգը մեղմիկ...
— Անցորդ, հիմայ կը լըսես, երբոր հովերը կ'անցնին,
Եղէգներէն դողդոջուն լացող մրմունջն Աղբիւրին...

ՍՐԻՆԴԻՆԸ

Եղէգ մ'էի դալարուն, եօթը վէրքեր ունէի
Որոնք հնչուն երգեցին ուրախութիւնը կեանքին.
Հովիւ մը զիս կը տանէր իր շրթներուն տարփելի
Որոնց վըրայ կ'արբենար սիրոյ մեղուն հեշտագին:
Կը մեծնայի Լիւնին մօտ, երբ զիս կտրեց իր դարձին
Դէպի գիւղական հայրենի, բըլուրներէն ծաղկազարդ.
Ձեռքերն անոր սրտիս վրայ եօթը վէրքեր փորեցին,
Բայց իմ ծայնիս մէջ երգեց հովիւին սիրտը զըւարթ...
Հիմայ բոսոր հողին տակ ես կը լըռեմ յաւիտեան,
Ձեռքը որ զիս կտրած էր, դարձաւ հողին ինծի պէս.
Երբ կը մընայ յիշատակն ամէն երգի Տխրութեան,
Ուրախութիւնը կ'անցնի լոյսի նըման թեւապար...
— Անցորդ, եթէ հոգիով լըսել երգերը գիտես,
Հայրենական Լիւնին մօտ Սիրտըս կ'երգէ մեղմաբար...

ՃՊՈՒՌԻՆԸ

Ոսկի ծնծղան էի ես. Դեմետրէի ծիծեռնակ,
Որ հասկերուն մէջ խարտեաշ անդուլ իմ երգս ունէի.
Արեւի լոյս էր արիւնս որ հոսեցաւ անապակ
Հողին ջերմիկ սրտին՝ մէջ՝ աստուածներո՞ւն սիրելի:

Փոքրիկ տըղայ մը դաշտին հնձուորներէն՝ իր կապոյտ
Աչքերուն մէջ ունեցաւ մարգարիտներ արցունքի,
Երբ զիս գլտաւ մահացած, եւ տխրագին, շուտափոյթ
Կանգնեց շիրիմն այս հերմակ ուր Յիշատակն է ոսկի...

Երբոր կ'անցնի Դեմետրէն ակօսներէն ամառուան,
Հասկերուն ծովը կ'երգէ հովերուն մէջ անսահման
Մրմունջներով, եւ ծնծղան միշտ կը հնչէ երպուռին...

Որովհետեւ իմ արիւնս Արեւին լոյսն էր վընիտ,
Եւ լոյսն, անցորդ, կը դառնայ գիշերէն վերջ տակաւին,
Եւ շիրիմն այս թափուրէ. հոն կայ խորհուրդը կեանքիդ....:

ՏԵՆՉԱՆՔՆԵՐՍ

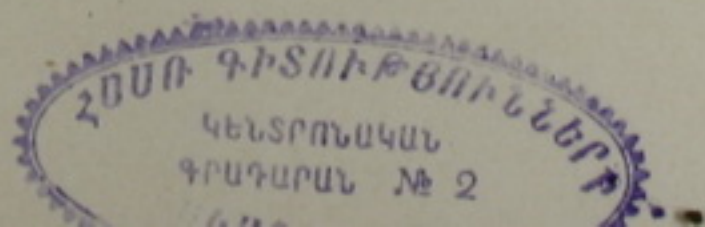
Անտնք սրտիս մեղուններն էին, գարուն մը նորոգ
Իր ծաղիկները բերաւ, ու տենչանքներըս գացին
Դէպի կապոյտն անսահման եւ լուսեղէն միջոցին,
Եւ տըխուր սիրտըս մընաց մեղամաղծիկ եւ անոր...

Անտնք ոսկի մեղուններն էին սրտիս փեթակին,
Եւ անտնց մեղրը միայն արբեցութիւնն էր կեանքիս,
Անցեալ խանդոտ օրերուն հրապրէն զու՛րկ է հոգիս,
Ու հեռաւոր շիրմիս վրայ դեղին շրէճներ կը ծաղկին...:

ԱՐԵՒԱԺԱՄ

Արեւին ժամն է, ծաղաթուրս այնտեղ
 Պատրիզգամին անկիւնը դի՛ր որ տարնամ,
 Այս երկնային կապույտն ինչքա՛ն է լուսեղ,
 Եւ հոգիիս կարօտին չափ անսահման . . .

Տժգոյն ձեռքերս արեւին մէջ աւելի
 Թափանցաշող եւ խունկի գոյն կ'երևին,
 Մարմինըս ցուրտ է, միայն խոցր կ'այրի
 Իմ կուրծքիս մէջ նրման դեռ տաք մոխիրին . . .

Անըրջօրէն կ'երթայ նայուածքըս հեռուն,
 Ու կը դիտեմ յիշատակով մը՝ սրտիս
 Այն մըտերիմ նամբան խորունկ ծառերուն.
 Եւ դուն ինծի տըղու նըման կը ժպտիս...

Արեւը զիս կը տաքցընէ քիչ առ քիչ,
 Անոր լոյսէն իմ շրթունքներս են օծուեր,
 Այս պահերուն արդեօք իրա՞ւ կախարդիչ
 Աղջիկ մ'ինծի կուտայ ջերմիկ համբոյրներ...

Ծաղիկներու բոյրն աւելի կ'ըզգամ ես
 Հովին շունչէն ուր թեւաբաց է հոգիս,
 Եւ խունկի գոյն իմ դալկահար ձեռքերէս
 Աւելի խոր կը զգամ հատնի՛լը կեանքիս...

Արեւին ժամն է լուսեղէն կապոյտով.
 Մեռաւ հըրայրքն իմ իղծերուս երկնային,
 Իրենց անոյշ եւ անսահման կարօտով
 Քու մեծ աչքերդ ինծի նորէն ժպտէին...:

ՀՈԳԻՆԵՐՈՒ ԼՈՌԻԹԻՒՆ

Ձեռքը ձեռքիս մէջ կ'երթայինք լրուին,
Ի՜նչ բոյրեր ունէր հովիկն իրիկուան,
Մայրիներուն տակ վերջալուսային
Ու խորհրդասքօղ տանարի նրման . . .

Անոր աչքերուն յառեցայ զաղտնի,
Եւ աստղի մ'հեռուն դարձայ տրտմօրէն.
Կը բարախէին թեւեր թռչունի,
Մեր սիրտերուն պէս խորո՛ւնկ ծառերէն . . .

Ո՞վ էր ան, ես ո՞վ էի... չեմ գիտեր,
 Ստուերներ էինք արեւակարօտ,
 Իր տժգոյն մատներն ունէին վարդեր,
 Քաղուած իմ սրտիս վէրքէն արիւնոտ...

Իմ հոգիս եղաւ թռչուն մ' երկնային,
 Եւ կուլայ մեղմիկ ամէն իրիկուն,
 Մայրիներուն տակ վերջալուսային
 Ուր հոմի է ջերմիկ սրտի մը հանգոյն...:

ՎԵՐՋԱԼՈՒՍԱՅԻՆ

Արեւն անցաւ մայրիներէն դիմացի
Իր ոսկեգոյն երանգներով անհամար,
Ես իմ սրտիս կարօտին հետ մընացի
Վշտահար . . .

Փախաւ թռչուն մ'եղէզնուտին ափերէն
Ուր ըսպիտակ նունուֆարներ կը թօշնին,
Ու ժանեակները հիւսուեցան մեղմօրէն՝
Խառարին :

Ու թեւամիտի սիւքը ննջեց ոստին վրայ
Վարդենիի մը ջրհորին խոնարհած,
Ահ, ձայն մը զիս կը կանչէ դեռ եւ կուլայ
տխրամած . . .

Դարձաւ թռչունն եղէգնուտի բոյնին մէջ,
Եւ լիճին ձայնն եղաւ այնքա՛ն տրամօրօր,
Որ ես կ'ուլամ անոյշ կարօտքս անվերջ,
հեռաւոր . . . :

ԻՐԻԿՆԱՅԻՆ

Խուժին ժանեակներն հիւսուեցան տակաւ
Վարդ ու մուշշի վիտակներուն հետ.
Ծառերուն վրայ ձայնին թեւն ինկաւ
Իր անրջային թըռիչքով անհետ...

Լըռութիւնն իջաւ, ու խոր կամարէն
Քթթեցին աստղեր արծաթ բիբերնին,
Աղբիւրը գոգցես կու լայ մեղմօրէն,
Ու զիս կ'օրօրեն ձայներն անհունին...

Ըստուերն իմ հոգիս ընդգոգեց մեղմիկ
 Տխրութեան վճիտ սափորի նրման,
 Փակուեցան լոյսին թևերն անդորրիկ,
 Ու կապոյտ հագաւ միջոցն անսահման . . .

Կերազեմ հեռուն մահուան կարօտով,
 Աստղերը գիտե՞ն խորհուրդը կեանքիս.
 Մութին ժանեակներն հիւսուեցան շուտով
 Աչքերուս վրայ, պատեցին հոգիս . . . :

ԱՄԱՌ ՄԻՋՈՐԵ

Ծուլանոյշ պահն է ջերմօրէն ոսկեշող,
Ու վարդերն ալ կը բուրվառին մեղկօրէն,
Չայներն հոգիս անուրջի մէջ կ'օրօրեն,
Պարտէզին մէջ եւ հիւանդն եմ ըսպասող . . .

Ախ, բայց որուն, եւ չեմ գիտեր, մեղուի՞ն
Որ կը թառի շրթներուս վրայ քաղցրաւտ,
Բոլոր յոյսերս եւ երազներս կը մարին,
Եւ իրիկունն եւ լքուածն եմ վշտիս հետ . . .

Երգն աղբիւրին եւ տերեւները բոլոր
Որոնց մրմունջն է ծովային, կը սիրեմ,
Այ ամէն ծայն մեղեդի մ'է տրամօրօր,
Հոգիս գինով է մրտերիմ բոյրերէն . . .

Ամառնային միջօրէին բոցերուն,
Ու ոսկեթեւ բոռեխներուն մեղրունի,
Կարօտահար ես հիւանդն եմ պարմանի
Կախարդական անուրջի մէջ օրօրուն . . . :

ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐՈՒ ՊԱՐՏԵՁ ՄԸՆ Է ՔՈՒ ՀՈԳԻԴ

Գաղտնիքներու պարտէզ մըն է քու հոգիդ,
Եւ դուն գիտես հրաժեշտիս օրն այս կեանքէն.
Լըռութեան մէջ անհուն ծայները կ'երգեն,
Ու կը թառի Սիրոյ մեղուն շրթունքիդ...

Ու՞ր տեսայ քեզ, ա՛հ, ու՞ր տեսայ, չեմ գիտեր.
Երբ Ստուերին ճամբաներէն կ'անցնէիր,
Սեւ մազերուդ գանգուրներէն ծաղկալիր
Անուշութիւնն էր ծաւալուն խնկաբեր...

Ո՛վ դիցուհի որուն շրթներն ունէին
 Մեղմ դալկութիւնն արծաններուն ըսպիտակ,
 Քու մեծ աչքերդ էին կապոյտ երկնային,
 Սիրտըս հիմա քու պաշտելի ձեռքիդ տակ,

Իմ արցունքիս միայն սափորն է վրճիտ . . .
 — Ահ, դուն գիտես հրաժեշտիս օրն այս կեանքէն,
 Հոգիիդ մէջ անհուն ձայները կ'երգեն,
 Ու կը թառի Սիրոյ մեղուն շրթունքիդ . . . :

ՀԱՅԻՍ ՓԵԹԱԿՆ Է ԹԱՓՈՒՐ . . .

Աշնանավերջ իրիկուն, հոգիս փեթակն է թափուր
Ուրկէ վաղուց մեկնեցաւ մեղուներու թագուհին.
Եւ անոր հետ գընաց պարսն երազներուն անցեալին,
Երբ գարնան շունչը կ'անցնէր ծաղիկներէն խնկաբոյր :

Արդ անոր մէջ կը մտնեն ժանտ բոռիսներ Չարիքի,
Վերջին խորիսխն է ցամքեր ծաղիկներու նեկտարէն.
Եւ աշխատանքը հարտար միջատներուն լուսեղէն
Այսպէս լրքուած եւ տրխուր՝ գոգցես տաճար մ'է ոսկի :

Ա՛լ սրգաւոր Ծաղիկներն արեւին մէջ կը մըսին,
Աղբիւրին մօտ նարգիսները թօշնեցան դալկահար,
Հոգիս փեթակն է լըքուած կախարդանքէն երազին . . .

Աշնանավերջ իրիկուն, ա՛հ, գէթ մեղու մը դառնար
Հնչեցնելու վերրստին բիւրեղ զանակը թրթռուն
Հոգեւարքով ծանրացած իր ոսկեղէն թեւերուն . . . :

ԳԻՇԵՐԱՍՈՒՏԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Իրիկո՞ւն անդորրիկ,
Ամէն ծայն կը լըռէ,
Մթնեցան ըստուերէ
Ամէն լոյս ու ծաղիկ:

Եղէգները լացին
Սիւքին շունչն ըզգալով,
Հոգիիս լըբումով
Կ'երազեմ առանձին...

Մայրիները հեռուն
 Լուսնակով հերմկցան,
 Աղբիւրին մեղմածայն
 Կ'երթամ ես մըտորուն . . .

Ահ, համբան է երկար,
 Եւ այնքա՛ն է մօտիկ
 Աղբերակը փոքրիկ,
 Ես յոգնած եմ, տրկար . . .

Կը նստիմ քարին վրայ,
 Դիտելով տակաւին
 Տժգոյն վարդն արեւին
 Ուր թախիծ մը կու լայ . . .

Յուզումով սրտագին
 Ծառերուն գրկըւած՝
 Կը մընամ թեւաբաց
 Հայցումով կեանքին . . .

Ա՛լ գիշեր է հիմա
 Զայներով անպատում.
 Վանական տխրութիւն
 Մը կ'իջնէ սրտիս վրայ . . . :

ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Այսպէս անկողնարկ եւ կը տանջուիս,
Ուժասպառ, անյոյս եւ դեռ պարմանի,
Հիւանդն եմ տժգոյն՝ ոսկի արեւին,
Ու կեանքը տակաւ սրտէս կը հատնի:

Ու՞ր գացին շուտով յոյսերն անցեալին.
Ի՞նչ երազներով լեցուն էր հոգիս,
Շրթներըս տարփոտ երգեր ունէին.
Խօլ տըղան էի լուսե՛ղ պատրանքիս...

Ամեն ինչ հիմայ խաւարն է պատեր . . .
Աչքերըս միայն կը տեսնեն գաղտնի
Ըսպիտակ համբան որ զիս կը տանի
Հոն ուր շիրմին վրայ կը թօշնին վարդեր . . .

Ի՞նչ փոյթ, ա՛խ, ի՞նչ փոյթ, արեւը դարձեալ
Պիտի չի ծագի՞ որ ես կ'արտասուեմ,
Պիտի չերեւի՞ բըլուրն ոսկեփայլ
Իր բրբուժներով այգուն հեռուէն . . .

Ծաղիկներուն բոյրն, երգը ծայներուն
Պիտի կախարդեն երազն աշխարհին,
Ու պիտի դառնայ հոգիս տակաւին
Ինքն իր թեւերով մեղմիկ օրօրուն . . . :

ԱՍՏԴԸ

Տրտմաբացիկ լուսամուտիս անկիւնէն
Ինծի ժպտիլ կու գաս ամէն իրիկուն,
Ահ, մեռելի մը հոգիին շո՞ղն ես գուն
Որուն կարօտ րլլայ հոգիս տրտմօրէն . . .

Կապոյտշողիկ աչքերդ անոյշ թթկելով
Կ'ըսես ինծի որ աղջիկն ես հէքեաթին,
Որուն բառերը հիւսուեցան մեղմագին
Կախարդական պարտէզներու վարդերով . . .

Դուն հողին ես անըրջօրէն երկնային
Փոքրիկ տըղուն որ բընացաւ հողին սակ,
Տժգոյն նակատը վարդերով ըսպիտակ . . .
Թիթեռնե՞կ մ'ես, թեւերը ու՞ր կը փակուին . . .

Ու՞ր կը փախչիս, թեւերը ե՞րբ կը յոգնին,
Պահիկ մ'այսպէս կեցի՛ր, աչքերս համբուրէ՛,
Եւ շրթունքներս ալ որոնք զու՛րկ են հուրէ.
Թո՛ղ իմ վէրքերըս նաճանջո՛վրդ օծուին . . .

Ամէն իրկուն եկու՛ր, շողա՛ նակատիս,
Տրամաբացիկ լուսամուտիս անկիւնէն,
Խաւարին մէջ ծնօքերս քեզի՛ կ'երկարեմ,
Պաղատագի՛ն, երբ դուն ահա՛ կը փախչիս . . . :

ՏԵՆՉԱՆՔ

Զիւրիւռին մետաքսէն
Հիւսեցի բեզ համար
Պարեգօտն՝ անհրնար
Տենչանքիս հրբեղէն . . .

Ծաղիկները բոլոր,
Երանգներ վիտակի,
Զարդարանքն են ոսկի
Ըղծանքիս տարփաւ որ . . .

Մարմինիդ կարօտին
Ես հիւանդն եմ տեղոյն,
Երբ լոյսին մէջ այգուն
Երազներս կը ծաթին...

Բայց գիշերն է վրնուկ
Տարփուհին իմ սրտիս,
Եւ այրո՞ղ շրթունքիս
Իր շրթունքն է տամուկ...

Անձկօրէն հիւսեցի
Զնիւռին մետաքսէն
Տենչանքիս հրրեղէն
Պարեզօտն երազի...

ԼԱՆԹԵՈՒԱ

Մագուրբա մ'է երգն ուր կարծես կը պարեն
Իրենց աղուոր մատներն հնչուն քամքիռներ՝
Սպանիացի զրւարթագին աղջիկներ,
Սիրտըս գինճժ է մըտերիս ձայներէն . . .

Աչքերըս զոց եւ իմ հոգիս թեւաբաց՝
Էս կը լըսեմ լանթէռնային մագուրբան.
Ահ, պարտէզներն իրիկուան մէջ դիւթական
Ուր տըտմուհի երազ - աղջիկն եմ գրկած . . .

Բամբիւններուն հնչուն ծիծաղն է ոսկի,
 Ներդաշնակուած մարմիններու շարժումին,
 Անոյշ լոյսերը խունկի պէս կը հատնին,
 Ու կ'իջնէ մութն աչքերուս վրայ մեղմակի . . .

Դեռ կ'երազեմ ան որ լացաւ սրտիս հետ
 Անցեալներու յիշատակին ժպտելով,
 Ողջի՞կ մ'էր ան մեծ աչքերով երկնաւէտ
 Որ կը ննջէ լանթիւնային խաւարով . . . :

ՀԷՔԵԱԹ

Ու՞ր կորսւըեցաւ թելը հէքեաթին,
Դեռ երեք խնձոր չինկած երկինքէն . . .
Ահ, շրթունքներ կան որ դարձեալ կ'երգեն,
Եւ լուռ խորհուրդով ինծի կը ժպտին . . .

Ո՞վ կը պատմէր զայն, հէքեաթը սիրուն
Ուր կէս գիշերին Մոխրիկը մոռցաւ
Ոսկի հողաթափն, երբ կ'երթար անձկաւ,
Թեթեւ ու մեղմի՛կ, նրման սիւքերուն . . .

Կէս գիշերն անցեր է, Մոխրի՛կ անոյշ,
Աստղերը կ'իջնեն լրճակին վրայ,
Ուր նունուֆարն է ճերմակ ցայգանոյշ . . .

Եկու՛ր, քեզ համար սիրտըս կը դողայ.
Մոխրին առջեւ նստած ակութին,
Առանձի՛կ այսպէս, կու լա՛մ տխրագին . . . :

ԲՈՒՐՄՈՒՆՔ

Իրիկունն անոյշ սափոր մ'է խունկի,
Ու սիրտըս մէջն է խունկի սափորին,
Երբ ծաղիկներուն բոյրերը կ'այրին
Վերջալուսային արեւէն ոսկի . . .

Նրբերանգներով հազար վարդերու
Սափորն է զանաւ եւ երազի գոյն,
Բայց ինչու՞ մօտ է սիրտըս հատնելու,
Մեղմիկ ստուերներ, մոլո՛շ իրիկուն . . .

Բոյր ու ջերմութեան պահն է մըտերիմ.
 Լոյսն է թեւամիտի աչքերուս վրայ.
 Թաւիշն է խորունկ իջնող Ստուերին,
 Հոգիս իր անոյշ կարօտէն կու լայ...

Ծաղիկներ կային որոնք թօշնեցան.
 Իրիկունն անոնց խորհուրդն էր բոյրի,
 Ես լալ կ'ուզեմ դեռ մենիկ եւ անծայն,
 Խունկի սափորէն իմ սիրտըս կ'այրի...

ԳԻՂԻ ԿԱՐՈՏ

Եւ զխղի մէջ ըլլայի,
Եւ երդիրի մը վըրայ
Լուսնկան զիս ողողէր
Իր համբոյրո՞վն արծաթեայ:

Զեփիւռն ինծի ուղխօրէն
Բերէ՛ր ծոթորն այգիին,
Եւ մանիշակը վայրի՝
Բըլուրներէն ցայգային...

Աստղերուն կաթն իջնէր վրաս,
Սիրտըս լեցուէր անապակ՝
Յուզումներով անսահման
Երկինքի վառ շողին տակ :

Եւ ինքնամիտի իմ հոգիս
Գեղեցկութիւնն իր ըզգար
Լուռ խորհուրդին մէջ կեանքիս,
Արտասուելով գաղտնաբար . . .

Աւօտը զիս գանէր հոն,
Երդիքին վրայ միս - մինակ,
Շաղէր մարմինըս տժգոյն
Առաջին լոյսը ներմակ :

Ու փեթակէն առաջին
Մեղու մը գար շրթունքիս,
Ինչպէս համբոյրն ոսկեթեւ
Պարմանիի տարփանքիս . . . :

ՄԱՅՐԻՆԵՐՈՒ ՄՐԱՌԻՆՋ

Իրիկուան մէջ տաք հովին շունչն անսահման
Կալեծրիէ մայրիներու մրմունջներ,
Սիրտըս ինչու՞ դեռ կարօտ է մրնացեր
Հեռուն ծովի մ'ուր կը ծաթի լուսնկան . . .

Ու տրամաւէտ երազի մէջ օրօրուն
Հոգիս կ'երթայ մայրիներուն՝ թեւաբաց,
Ինչպէս թռչուն մը ցայգաթեւ, անանուն,
Որ երկինքէն կ'իջնէ գիշերն աստղամած :

Լըռութիւնն է երգն անպատում ծայներու,
 Իրիկուան մէջ՝ ուր աղբիւրները կարծես
 Շատ աւելի խորունկ են իմ հոգիէս՝
 Բիւրեղ երգովն իրենց հնչուն եւ աղու...

Ու մայրիները հովին մէջ՝ մրրկոտ
 Իրենց անհուն մրմուռներով՝ տակաւին
 Կ'երգեն աղօթքը մահաբոյր գիշերին
 Որ կը սպասէ տառապանքիս անծանօթ...

Ու տրտմաւտ երազի մէջ օրօրուն՝
 Կը թողում ես որ Լըռութիւնն ընդգոգէ
 Միջոցին մէջ իր կապտածոր թեւերուն,
 Սափո՞ր վըճիտ, սիրտըս գինո՞վ բուրմունքէ...

ԿԱՐՏԱԶԱՐ ՈՒՌԻՆ

Գերեզմանի մը վրայ,
Լացող ուռին վայրահակ
Միշտ կ'երագէ տրամունակ
Իր հին աղբիւրն արծաթեայ:

Ձի հասկընար թէ ինչու .
Զինքը բաժներ են ակէն,
Ուր լոյսն եւ ջուրը կ'երգեն,
Կ'իջնէ տաւորակն օդաչու . . .

Կը յիշէ գուռը մարմար,
Կանանչ մամուռն յատակին,
Եւ լուսնկան ժպտագին
Որ ջուրին մէջ կը շողար...

Իր տերեւները ցօղով
Կը թրջէին աղբիւրէն,
Եւ իր հոգին մեղմօրէն
Կու լար գաղտնի յուզումով...

Ու մինչ վարդեր կը ծածկեն
Անշուք հողեր շիրիմի,
Հէք ուռենին կը թօշնի
Իր աղբիւրին կարօտէն...

ԳԵՂԱՄ ՏԷՐ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

ԻՐԻԿՈՒՆՆ Է ՍԻՐԱՆՈՒՐՁ

Իրիկունն է սիրանուրջ, գրկըւեցան մեղմօրէն
Իրարու հետ ըստուերները պուրակի ծառերուն,
Ես տրտմաւէտ մընացի թախիծիս հետ որ նորէն
Սիրտըս լքուած կը տանջէ երազներով մըտորուն :

Ես տրտմաւէտ մընացի լռութեան հետ պարտէզին
Ուր խորունկցաւ ամէն ինչ, ու ծաղիկները մեռան,
Անհուն ծայներ հոգիիս աշխարհին մէջ կը հոսին
Ակերու պէս որ կ'երգեն բիւր հէքեաթներ անսահման . . .

Ախ, ո՞վ անցաւ իմ քովէս այնքա՛ն թեթեւ, լուսեղէն
 Անոր թեւերն ըզգացի հոգիիս մէջ երազուն,
 Անոր համբոյրն ըզգացին իմ շրթունքներըս նորէն,
 Ախ, ո՞վ անցաւ իմ քովէս բուրմունքին պէս վարդերուն...

Ան ալ տժգո՞յն էր արդեօք, հիւանդագին ու մեղմիկ,
 Ո՞վ կը սպասէր իր դարձին, որ հեռացաւ շուտափոյթ,
 Ստուերին մէջ բացուեցան անոր թեւերը հիբիկ,
 Եւ իմ սրտիս մէջ լացին անոր աչքերը կապոյտ...:

Կսրօս

Հոգիս կը տանջուի հեռու՛նի կարօտ,
Իրիկնավերջի ծովն է փխտակուած,
Դուն իմ սրնարիս մօտեցի՛ր կամաց,
Մագիրըդ ոսկի փրուէ՛ սրտիս մօտ:

Հիւանդ եմ այսօր, տժգո՛յն եմ այնքան,
Ես ի՛նչ գեղեցիկ յոյսեր ունէի . . .
Այս համբան յանկարծ եղաւ ամայի,
Եւ ամպերուն մէջ կորաւ լուսնկան:

Տու՛ր ձեռքըդ ինձի, եւ թո՛ղ շրթունքիս
 Հըրայրքէն այրին մատներըդ երկար,
 ես պիտի մեռնիմ սիրով գաղտնաբար,
 եւ պիտի ժպտի երազը կեանքիս . . .

Հեռու՛ին կարօտ հոգիս կը տանջուի,
 Բայց ի՞նչ կախարդանք ինձ դեռ կ'ապրեցնէ,
 Ա՛լ սիրտըս մարած խունկի սափորն է
 Որուն մէջ կ'իյնայ շողիկ մ'արեւի . . .

Լոյսը մարեցաւ. գիշեր է հիմայ,
 Խորունկ պարտէզ մ'է հոգիս տրտմաւէտ.
 Ձեռքըդ ինձի տու՛ր, սիրտըս կը վախնայ.—
 Կարապնե՛ր մեռան երազներուս հետ . . . :

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Տանիքին վրայ կը մնջեն
Տարփոտ ծայնով տատրակներ.
Պատուհանին կէս – քացէն
Լոյսին քրքումն է թօշներ :

Դուրսի կեանքին, ծայներուն
Զրկւածն եմ ես հիմայ,
Կարօտիս ասին է հեռուն
Ուր ծովին սիրտը կու լայ . . .

Աչքերըս զոց մեղմօրէն
Կը շնչեմ լոյսն իրիկուան՝
Ստուերին սեւ մատներէն,
Անոյշ խունկի մը նըման :

Ամէն ծայնի եւ բոյրի
Գուշակն էր լուռ իմ հոգիս,
Ա՛լ հիւանդ սիրտըս կ'այրի.
Մեռաւ երազը կեանքիս...

Լուսամուտին կէս - թացէն
Թօշներ է լոյսը քրքում.
Եւ տատրակները կը մնջեն
Հոգիիս երգը տրտում...

ԳԱՂՏՆԻՔ

Կային ձայներ որ իմ հոգիս օրրեցին,
Բոյրեր կային որոնցմով ես արբեցայ.
Գեղեցիկին եղաւ իմ սիրտըս ընծայ.
Ու մըխացի տենչանքներով երկնածին . . .

Հիմայ լուռ է աշխարհը, կեանքն՝ ամայի,
Մութի փուշեր ճակատըս իմ կ'արիւնն,
Ես ատենօր ի՜նչ պըսականեր ունէի,
Կը ժպտէր սիրտըս համբոյրին մեղուէն . . .

Մեռան ծայներն եւ բուրումները համակ.
 Հոգիիս մէջ մընաց գաղտնիքը միայն.
 Եւ ես հիմայ կը սեւեռիմ տրտմունակ
 Հիւանդ սրտիս խորհրդագեղ իրիկուան . . . :

ԱՂՈԹՔ ԱՌ ԻՍԽԱ

Իսի՛ս, Արե՛ւ - Դիցուհի,
Դարձեալ քեզի կ'աղօթեմ ես տրտմագին.
Երբ քրքումներն Արշալոյսի կը ծաղկին.
Ու կը բերեմ արեւագեղ պաշտումիդ,
Իմ հոգիիս երազներուն պէս վրնիտ,
Մշկաբուրիկ լեցուն սափորն այս մեղրի,
— Ես բոյրերուն եւ երգերուն հիւանդն եմ,
Եւ դուն գիտես իմ աղաչանքս արդէն,
Իսի՛ս, Արե՛ւ - Դիցուհի . . .

Իսի՛ս, Արե՛ւ - Տարփուհի,
 Մեռաւ բուստն իմ շրթունքներուս որոնց վրայ,
 Աղօթքիս երգն իր մրմունջով կը դողայ.
 Ահա՛ ձեռքերս որոնք տօգոյն են այնքան,
 Ահա՛ ճակատս ուրկէ վարդերըս ինկան.
 Ա՛լ շրթունքներս գոց են անոյշ համբոյրի.
 — Ես բոցերուն եւ լոյսերուն հիւանդն եմ,
 Եւ դուն գիտես իմ աղաչանքըս արդէն,
 Իսի՛ս, Արե՛ւ - Տարփուհի . . .

Իսի՛ս, Արե՛ւ - Տիրուհի,
 Դուն հողին կեանքն եւ կեանքին շունչն անսահման,
 Դուն Աղբիւրներն եւ Ծաղիկները զարնան,
 Դուն բոյրն ու երգն եւ ջերմութիւնն Արիւնին,
 Ուր տենչանքները խռնկերու պէս կ'այրին.
 Դուն պարտէզները վարդերով ծաղկալի,
 — Ես թալուկի նոսպաներուն հիւանդն եմ,
 Եւ դուն գիտես իմ աղաչանքըս արդէն,
 Իսի՛ս, Արե՛ւ - Տիրուհի . . .

Իսի՛ս, Արե՛ւ - Յնծուհի,

Դու՛ն իմ սրտիս զրթա՛մ, սրտիս վէրքերուն.

Տե՛ս, տժգոյն եմ, երազային, եւ անհուն

Կախարդանքիդ կը սեւեռիմ աղօթկեր.

Հոգիիս մէջ վարդենինե՛ր են ծաղկեր,

Եւ շրթունքներս եղած են բո՛յն մեղուի.

— Ես հրրայրքին ու դալկութեան հիւանդն եմ,

Եւ դուն գիտես իմ աղաչանքս արդէն,

Իսի՛ս, Արե՛ւ - Յնծուհի . . .

Իսի՛ս, Արե՛ւ - Դիցուհի,

Վշտիս կայծերն արցունքիս մէջ կը մարին,

Ինծի կեանք տու՛ր, ձուլէ՛ մարմինս արեւին,

Ծաղիկներէն բո՛յր եւ բոյրէն ալ նեկտա՛ր,

Ահ, կաթեցու՛ր շրթունքներուս տենչավառ.

Կնդրուկին հետ նորէն թո՛ղ սիրտըս այրի,

Ես դեռ Մահուան եւ Արեւին հիւանդն եմ,

Գրթա՛մ սրտիս, զրթա՛մ սրտիս մայրօրէն,

Ո՛վ Սայիտա՛, Իսի՛ս, Արե՛ւ - Դիցուհի . . . :

ՈՒՌԵՆԻՆ

Ուռենի՛ դողահար,
Վիշտերուս մըտերիմ,
Պիտի լա՞ս ինձ համար,
Երբ տժգո՛յն ես մեռնիմ...

Իմ հոգիս քու հոգիդ
Կը զգայ լուռ խորհուրդով,
Ու սափորն արցունքիդ
Սի՛րտըս է տրտմաթով:

Կը սիրե՛մ որ դալար
Ոստերով ծածկես դուն,
Ճակատիս դալկահար
Այս խոհերն անպատում:

Կը սիրե՛մ անդորրիկ
Հծծիւններդ իրիկուան,
Երբ Զեփիւռն է մեղմիկ
Տաք շունչի մը նրման...

Կը մընամ ես տակաւ
Տրտմօրէն երազկոտ,
Ստուերին մէջ անձկաւ,
Աշխարհին՝ անծանօթ...

Ահ, ինծի սովրեցու՛ր
Արտասուել քեզ նրման
Մեղմօրէն եւ տըխուր՝
Սրտին մէջ լըռութեան...

Իրարու խառնըին
Մեր յոյզերը գաղտնի,
Վիշտերուս մըտերիմ
Արտասուող Ուռենի...

Երբ մեռնիմ ես տժգոյն,
 Պիտի լա՞ս ինձ համար,
 Այսպէս լու՞ռ իրիկուն,
 Ուռննի՛ր դողահար,
 Պիտի լա՞ս ինձ համար . . . :

ՏԱՔ ՀՈՒԸ

Այս իրիկուն հովը տաք է շունչիդ պէս,
Ծաղիկներու ըզգլխական բուրմունքով,
Դի՛ր քու ծեռքերդ իմ վիրաւոր սրտիս քով,
Դուն իմ կեանքիս բոլոր հէքեաթը գիտես...

Որքա՛ն ջերմիկ ալիքներով կը փարի
Հովը փախչող՝ հիւանդագին մարմինիս,
Կարծես դու՛ն ես անհունօրէն տարփելի,
Քու մարմինդ է, ո՛վ տրտմագեղ սիրունիս:

Ահ, ես մոռցեր էի վաղուց համբոյրիդ
 Անուշուժիւնն եւ ժրպիտներն աչքերուդ,
 եւ քու ծայնիդ հնչուն ոսկին հոսանուտ,
 եւ քու խօսքերդ երազային ու վրճիտ...

Այս իրիկուն հովը տաք է շունչիդ պէս,
 Հազարաւոր ծաղիկներու բուրմունքով.
 Թալուկ ունիմ, կը հատնի կեանքը սրտէս,
 Ո՞վ կը կանչէ զիս հեռուէն տրտմաթով...

Բայց հովն ինչու՞ այսքան ջերմոտ կը փարի,
 Արդեօք անոյշ աղջիկ մըն է տարփագին...
 Ծառերուն ծայնն է մըրըրկոտ ու վայրի,
 Ու սրտիս մէջ հին երազներ կը ծաղկին...:

ՅԻՇԱՏԱԿ

Երբ ես փոքրիկ տղայ մ'էի դալկահար,
Առաւօտները զիս կանչել կու գայիր.
Դուն իմ ծեռքէս կը բռնէիր մեղմաբար,
Ու կ'երթայինք ճամբաներէն ծաղկալիր :

Ո՞վ էիր դուն, աչքերուդ մէջ անսահման
Խորհրդաւոր սիրած աստղերըս կային,
Եւ քու մարմինըդ ծաղիկի մը նրման
Զարդարուած էր կախարդանքով երկնային . . .

Հեռադաշնակ ձայնըդ ինձի կը թրւէր
Դիշերային լռութեան մէջ կարկաչող
Փոքրիկ աղբիւր մը որուն մօտ ուռիներ
Կ'արտասուէին լուսնկայէն՝ ցայգաշող :

Այլեւրս օր մը չեկար գիս կանչելու,
Այնուհետեւ մոռցայ թովջանքն հոգիիդ,
Բայց յաւիտեան եղայ կարօտ աստղերու,
Անըրջական տըղու մը պէս միամիտ...

Եկու՛ր, եկու՛ր: Արեւն իջաւ երկինքէն.
Մութ է նամբան որ գիս մահուան կը տանի...
Ձեռքէս բռնէ՛, սեւ մայրիները կ'երգեն,
Ա՛խ, ո՞վ ես դուն որ սիրեցիր միշտ գաղտնի...:

ԱՄԱՌ ԳԻՇԵՐ

Անշարժացան ծառերն, եւ սիւքը թիթեւ
Ա՛լ քրնացաւ իր թաւուտի բոյնին մէջ,
Մեղամաղձոտ ըսպասողն եմ ես անսիրջ՝
Երազներուս վերադարձին արսիաթեւ :

Քանի՜ հազար թիթեռնիկներ փակեցին
Թեւերն իրենց մահուան բեռով ծանրացած,
Անոնք ոսկի, ծաւի գոյներ ունէին
Ու ծաղիկներ էին կարծես թեւաբաց :

Նունուֆարները թօշնեցան լիճին վրայ,
 Եւ ամառ ցայգն է լուսնկայ ջերմաւէտ,
 Անհուն երգի մը կարօտին մէջ կու լայ
 Կեանքիս երազն եղբայրացած վշտին հետ...

Լու՛ռ է համբան, լու՛ռ է պարտէզը խորին,
 Կը հեծկլտայ հեռուն աղբիւր մը լքուած՝
 Որ նրման է հէք վիշապի մ'հոգիին
 Գիշերական սպասումով տխրամած...

Անոր անոյշ հեծկլտանքէն անծանօթ
 Միտքըս կուգան մոռցըւած հին հէքեաթներ,
 Կարօտօրէն կ'իջնեն աստղեր սրտիս մօտ,
 Պարի մը պէս հուրիններու ոսկեհեր...

Երևա

Դուն կու գայիր մթնշաղով իրիկուան,
Լուսնկային ճամբէն թեթեւ ու ճերմակ,
Սիրեցի քեզ նունուֆարի մը նրման
Որ սրտիս վրայ թառամեցաւ տրտմունակ . . .

Սիրեցի քեզ ինչպէս տրդու մը հոգին
Ուր անհամար ծաղիկներ կան հէքեաթի.
Իմ երազներս էին ըստուերը կեանքին
Ուր կախարդանքը մեղմօրէն կը ժպտի . . .

Սիրեցի քեզ եւ դուն անցար իմ հոգւոյս
 Պարտէզներէն՝ մթընշաղով իրիկուան,
 Մազերդ առին խունկը բոլոր վարդերուս,
 Ու մարմինդ ալ՝ սրտիս հրրայրքն անսահման... :

ՏԽՐՈՒԹԻՒՆ

Մտերիմ բոյրերուն
Տխրութիւնն է հիմայ
Որ սրտիս մէջ կու լայ
Վիշտերով անանուն . . .

Զգայնոտ ես եղայ
Վարդերուն թաւիշէն,
Գգուանքնե՛ր կը յիշեմ
Դալկահար ձեռքիս վրայ . . .

Մարմիններ գեղեցիկ
Ձուլուեցան մարմինիս,
Ու տարփոտ իմ հոգիս
Միշտ եղաւ թափանցիկ . . .

Ահ, շրթունք - շրթունքի
Մոռացումը կեանքին,
Եւ բոյրէ՛րն հեշտագին
Մեղկօրօր թալուկի . . .

Գգուանքներ անանուն
Կը մեռնին ծեռքիս վրայ,
Տխրութիւնն է հիմայ
Տարփակէ՛զ բոյրերուն . . . :

ՕՐԱՆՈՒՐՋ

Ես անուրջն եմ այս օրուան, կը խոնարհիմ սրտիդ վրայ,
Աղբիւրներու ծիծաղն է հոգիիս մէջ՝ օրօրուն,
Եւ հոլանի եմ ոսկի համբոյրին տակ արեւուն
Որ ծիածան շրդարշով ըստուերին մէջ կը դողայ...

Արահետէն պուրակին մինչեւ քու սիրտը կկայ,
Մատներու ծայրն է բուրմունքը Յուլիսի վարդերուն,
Եւ աչքերու երկինքէն կը տեսնես լուրթը ծովուն,
Արտեւանունքս են օծուեր համբոյրներէն լուսնկայ...

Թաց մազերէս բիւրեղի մարգարիտներ կը հոսին,
 Մեղրածորան ծաղիկն եմ նրազներուդ պարտէզին,
 Եւ իրիկուն երբ ըլլայ, մանիշակի լիճին վրայ

Յայգաժըպիտ հիբիկներ պիտի փակուին մեղմօրէն,
 Եւ իրարու մօտիկցած՝ պիտի վախճան գիշերէն
 Ոստերը սեւ ծառերուն՝ ուր Սօսաւիւնը կուլայ . . . :

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՂՅԲ

Ամբողջ օրուան տառապանքին ուխանմա՛.
— Ահա՛ ձեռքերս Աշխատանքէն պարտասուն,
Եւ ահա՛ սիրտըս վիրաւոր; ու լեցուն
Իր գանձերով՝ սաւորի պէս եղնեզնեայ . . .

Ահա՛ ճակատըս խոհերով տժգունած,
Ու սիրավառ իմ շրթունքներըս մաքուր,
Մախաղիս մէջ ահա՛ ցորենն ոսկեթոյր,
Ափ մը ցորենը քրտինքով թրջուած . . .

Ամբողջ օրուան տառապանքին ուխտանա՛,
 Երբոր հրագն է արցունքի պէս ժպտագին,
 Երբ սերմեր կան որոնք հիմայ կը ծաղկին
 Աստղերուն տակ, անտես հողի մը վրայ...

Ահա՛ սեղանը որուն շուրջ կը լրեն
 Բոլոր ձայները մռնչող պայքարին,
 Սիրտերն իրար կը հասկընան երկնային
 Յուզումներու բարութեան մէջ լուսեղէն...

Տո՛ւր վաղն, ինչպէս երէկ, եւ տո՛ւր ամէն օր
 Սուրբ Աշխատանքն Արեւին հետ, երկրին վրայ,
 Իմ սրտիս մէջ կ'երգեն սիրտե՛ր բիւրաւոր,
 Տառապանքին եւ Հաճոյքին ուխտանա՛. —

Խորունկ սիրտեր որ հուսկօրէն տրոփեցին
 Նոր յոյսերու ժրպիտին մէջ արփական,
 Անհո՛ւն սիրտեր որ տանջուիլ պիտի զան,
 Եւ արիւնիլ տատասկներէն Երագին...

ՅՈՒԼԻՍԻ ՎԱՐՂԵՐ

Յուլիսի վարդեր, ձեր պրսականերով
Ծածկեցէք միայն, երբոր ես մեռնիմ,
Հողաթումբը սեւ այն գերեզմանին
Ուր պիտի ննջեմ անհուն գիշերով...

Շրթունքներս եղան ձեզի պէս կարմիր,
Երբ սէրն այրեցաւ սրտիս մէջ գաղտնի,
Եւ հոգիս ունէր նրման սափորի,
Բիւրեղ սափորի, ձեր բոյրն հեշտալիր...

Դուք իմ տենչերուս հրայրքովն անսահման
 Միշտ պիտի վառիք, Յուլիսի վարդեր,
 Ու ձեր կրրակն է մարմինըս թրծեր,
 Երբոր հիւանդն եմ արեւո՞տ Մահուան . . .

Ծաղկեցէ՛ք անվերջ, անվե՛րջ Գարունով՝
 Արեւելքի տաք, լո՛ւռ պարտէզներէն,
 Յուլիսի վարդեր, վարդե՛ր ոսկեղէն,
 Սրտիս աճիւնին ձեր բոյրն հոսելով . . . :

ԿԵԱՆՔԻՆ ԺՊԻՏԸ

Ո՛վ Կեանք, ո՛վ կրակը վայրի՝ բարձունքին վրայ բոցավառ,
 Մըն – Աղջիկ յաւիտեան որ կը ծընիս Գիշերէն,
 Խորունկ սրտիս կայծերուն առիւր ոսկին համօրէն,
 Եւ զգացի տանջանքին անհունութիւնը խաւար...

Ո՛վ Կեանք, Ստունը ժպտագին լոկ Երագի մը համար,
 Դեղեցկացաւ իմ հոգիս յաւերժական վիշտերէն.
 Ու նըւազներ անծանօթ՝ Միջոցին մէջ կ'օրօրին
 Սիրտըս ամբողջ համատիւիւռ՝ աստղերուն մէջ անհամար...

Ի՞նչ էիր դուն առաջին տարիներուս, ո՞վ Գաղտնիք,
 Երբ կը զգային իմ շրթներըս համբույրներդ բաղցրիկ.
 — Այնուհետեւ սեղմեցիր թևերուդ մէջ անասնման,

Քեզմէ բղխած էութիւնս այնքա՛ն լեցուն կարօտով,
 Որ դեռ հիմայ կը սիրեմ, անձկութիւնովը մահուան,
 Գեղեցկութիւնդ բարի՝ ճիողոնտայի ժրպիտով . . . :

ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ

Լոյս ու խունկով լեցուն տաճար մ'է հողիս՝
 Ուր կ'աղօթին ըստուերամած ու լռին
 Բոլոր վիշտերն ու երազները կեանքիս.
 Վարդ կը բուրէ վարդակներէն մարմարին . . .

Եւ խունկերուն ու լոյսերուն ընդմէջէն
 Ես կը յառիմ անըրջօրէն յուսալիր՝
 Քու պատկերիդ, եւ շրթներուդ մրմունջէն
 Կը հասկընամ սրտիդ աղօթքը պատիր . . .

Եւ միեւնոյն աղօթքն է որ կը ծաղկի
 Իմ հոգիիս պարտէզին մէջ աւերակ,
 Ուր մենք երբեմն եղանք շրթունք - շրթունքի,
 Եւ զրկեցի տժգոյն մարմինդ ըսպիտակ . . .

Երազի պէս դուն գեղեցիկ, երկնային,
 Եւ Յոյսի պէս անդոհական, պաշտելի,
 Ահա՛ լոյսերը մեղմօրէն կը մարին,
 Ու դեռ Սիրոյ ջահը միայն կը փայլի . . .

Խունկերն հատան, ու տանարին մէջ հոգւոյս
 Դուն կ'աղօթես, ու կ'աղօթեմ ես լրտին,
 Քու շրթունքներդ են միացեր շրթներուս,
 Մարմին չունիս, ո՛վ դուն ծաղիկն Սառուերին . . . :

ՍՏՈՒԵՐԸ

Իրիկունն իջաւ երազի նրման,
Ծառերն ըստուերոտ գրկեցին իրար,
Եւ եղէգներու սրտէն անսահման
Արթընցաւ Զեփիւռը գիշերավար:

Ծաղիկներու բոյրն աւելի ջերմիկ,
Եւ ձայներն եղան աւելի խորին,
Ես դեռ կը սպասեմ հիւանդ ու մենիկ՝
Լուսնկայ համբէն անցնող Ստուերին . . .

Գիտեմ որ հոգիս կը հանձնայ զաղտնի
 Ան որուն համար աչքերըս կու լան,
 Բայց ինչու՞ միշտ լուռ իմ քովէս կ'անցնի,
 Ու կը բաբախեն իր թեւերը լայն . . .

Անգութ աղջիկ մ'է թէ ծաղիկ հուրի,
 Որ կը սիրէ զիս քրոջ մը նման,
 Իր մեծ թեւերուն սիրով փարէի,
 Մինչեւ իսկ եթէ հրեշտակն է մահուան . . .

Լուսնկայ համբէն կ'անցնի թեւաբաց,
 Եւ խորունկ ծառերն իրար կը զրկեն.
 Ու ծաղիկներն ալ կը թօշնին կամաց,
 Կը ժպտին աստղերն հեռու՝ երկինքէն . . . :

ՀՐԱԺԵՇՏԻՆ ԵՐԳԸ

Ա՛լ պայծառ է ինձի համար,
Ու գեղեցիկ ամէն ըստուեր,
Երբ շրթունքներս է համբուրեր
Մահը խաւար . . .

Լոյսերու մէջ պիտի քալեմ
Մինչեւ շիրիմըս հանգրրուան,
Հոգիս լեցուն ծաղիկներէն
Բոյրով գարնան . . .

Պիտի կրրեմ հակառիս վրայ
Բոլոր վարդերս թառամած,
Որ կը պնեն դեռ բիւրեղեայ
Սիրտըս կոտրած . . .

Նուագներէն որոնք անցան
Մեղմիկ, ինչպէս բոյր ու ծաղիկ,
Ես կը պահեմ դեռ հոգեծայն
Շեշտ մը քաղցրիկ . . .

Ու ժպտով պիտի անցնիմ
Մեծ Լքումիս համբաններէն,
Ունենալով ինձ մըտերիմ
Վիշաք նորէն . . .

Այլ պայծառ է ինձի համար,
Եւ գեղեցիկ՝ ամէն քառուեր,
Երբ շրթունքներս է համբուրեր
Մահը խաւար . . . :

ԳԻՇԵՐԱԿԱՆ

Քրնացան վիշտ ու կրազ, բոլոր ձայները կեանքին,
Ու խաւարի ժանեակներ ալ կը հիւսուին մեղմօրէն,
Աչքերըս իմ ծանրացան Ստուերին լուռ շրթներէն.
— Ու՞ր կը փախչի լուսաթիւ՝ փոքրիկ տրդու մը հոգին...

Փոքրիկ տրդան՝ որուն ես կրկներեւոյթն եմ այսօր,
Ինչու՞ համար կը ժպտի, երբոր մահն է խոնարհած
Անոր սրտին ուր արդէն մարեցաւ կայծը բոսոր,
Ու վարդի մը Դալկութիւնն իր շրթունքն է համբուրած...

Ու կը լրսեմ տակաւին, յաւերժօրէն օրօրուն,
 Նըսագ մը լուռ, անծանօթ, հոգի՛ն վշտի ձայներուն
 Որ կը հնչեն, կը մարին, ու վերբառին կը հնչեն...

Մեռնի՛լ, զգա՛լ որ կ'իջնէ շունչի մը պէս մեղմագին,
 Միշտ երազով նորաստեղծ արեւներու միջոցէն,
 Խաղաղութիւնն անսահման աստեղափառ երկրներին...

ՏԱԳՆԱՊ

Ահ, ինչու՞ ես նորէն
Անդունդին մէջ ինկայ,
Երբ գիշերը կու գայ
Զիս գրկել ջերմօրէն . . .

Աստղերու թելերով
Կ'օրօրուի յակուրջին,
Եւ բոյրեր կը փախչին
Աչքերուս վրայ գինով . . .

Չայներուն թևերէն
Ոսկեզօծ արեւէ՝
Մեղեդին կ'անձրեւէ
Հեռուէն, մեղմօրէն . . .

Ա՛հ, թալուկն այս խաւար.
Եւ տժգոյն իմ ծնօրէս
Վարդերուն տարփակէզ
Այս բուրումն ոգեւար . . .

Կ'օրօրուի յակուրջին
Աստղերու թելերով,
Շրթներուս վրայ գինով
Համբոյրներ կը փախչին . . .

Կը փախնամ, սրտիս վրայ
Մոխիրն է յոյսերուն.—
Գիշերին մէջ, հեռուէն,
Որք տըղայ մը կու լայ . . . :

ՍԻՐԵՐԳ

Մարմինըդ գաղջ պարտէզ մըն է տարփանքի,
Ուր մեղուններն իմ տենչանքիս կը քաղեն
Մնայել նեկտարն ամառնային վարդերէն,
Ուր ծաղիկները բուրվառներ են ոսկի . . .

Ի՜նչ բուրումներ ունին ծիծերդ մարմարեայ,
Եւ ի՜նչ խորունկ աչքերով դուն կը ժպտիս.
Քեզ կը կանչէ գիշերին մէջ իմ հոգիս,
Ու մեղմ ըստուերդ կը համբուրեմ սրտիս վրայ...

Բայց ո՞վ ես դուն, սեւ արծաթէն աւելի
Սեւ են մազերդ որ խունկի պէս կը բուրեն,
Ո՞վ ես դուն միշտ երազօրէն տարփելի,
Ո՞վ պըսակուածն իմ հոգիիս արեւէն . . . :

ՆՈՒԻՐՈՒՄ

Որպէսզի տժգոյն, հիւանդ պարմանին
Շուտով լաւանայ, ոսկի մեհեանիդ
Զոյգ մը տատրակներն այս պիտի զոհուին,
Ո՛վ Աստուածուհի չքնաղ Անահիտ:

Ես բերի զանոնք հեռու գիւղակէս
Ուր բուրդ մանելով գինը շահեցայ
Այս տատրակներուն՝ քու սիրոյդ ընծայ,
Անոնք ճերմակ են ահա՛ ծիւնի պէս...

Բուստի պէս կարմիր կրտուցներ ունին,
Եւ իմ ափիս մէջ կերն իրենց կ'ուտեն.
Զանոնք պաշտումիդ ես պիտի մօրթեմ,
Ո՛վ իմ երազիս բարի Դիցունին . . .

Իմ սիրականս է տրդան դալկահար,
Ես մէկը չունիմ. քեզի կ'աղօթեմ.
Զարդարէ՛ լոյսով իր սիրտը խաւար,
Եւ լեցուն՝ հոգիս անոր ժրպիտէն . . . :

ՍՈՒԳ

Ազգութեան՝ մշակողի յիշատակին

Գերեզմանիդ խոնարհած
Աբասիայի ծառ մը կայ,
Որուն վրայ ցայգաթեւ
Ճերմակ հաւփալ մը կու գայ . . .

Որո՞ւն հողին է արդեօք,
Որ կ'արտասուէ շիրմիդ բոլ,
Գիշերական պահերուն,
Հեծեծագին մրմունջով . . .

Կը լրանա դուն, կը լրանա
 Ծաղկող վարդին իսկ հծծիւնն,
 Եւ սիւքին թեւը փախչող
 Տերեւներէն դողդոջուն...

Ինչո՞ւ աչքերըդ հիմալ
 Ծանրացեր են հողին տակ,
 Երբ համբոյրներս օծեցին
 Արտեւանունքդ ըսպիտակ...

Ահ, քու նակատըդ ինչպէ՞ս
 Տժգունօրէն սատափեալ,
 Հանգչեցուցեր են շուտով
 Հողէ բարձի մը վրայ...

Լո՛ւռ է գիշերը խաւար.
 Հոգիս հաւփայն է ներմակ
 Որ կը հեծէ քեզ համար
 Հեծեծանքով տրամունակ...

— Մահ, աւելի կ'ուզեմ սիրելք բնգ հիմայ,
 Երբ դուն առիր անոյշ տըղան այս փոքրիկ,
 Ու թեւերուդ ըստուերին մէջ անդորրիկ
 Անոր աչքերը փակեցիր երկնահմայ . . .

Պարտէզ մըն է խորունկ՝ աշխարհն ուր տարիր
 Անոյշ տըղան փոքրիկ՝ սրտիս սիրելի,
 Միշտ աներէկ արեւը հոն կը փայլի,
 Չանցնիր գարունն ալ վարդերով խնկալիր . . .

Ես դրան առջեւ խորհրդաւոր պարտէզին
 Թափառայած կոյր մուրացկանն եմ հիմայ,
 Եւ արցունքներս դառնօրէն կը հոսին . . .

Ահ, գէթ վայրկեան մը դուռը բաց, դուռը բաց,
 Որ համբուրեմ անոյշ տըղան սրտիս վրայ,
 Ու մընամ հոն կարօտիս մէջ զրկաբաց . . .

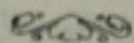

— Խո՛ւնկ է մարմինդ, ամբրոս, կնդրուկ ու հալուէ,
 Եւ դուն այդպէս պիտի մընաս յաւիտեան
 Աստեղածոր թեւերուն մէջ լռութեան,
 Ինչպէս խորհուրդ մը քանդակուած մարմարէ . . .

Ո՞վ քեզ այնքա՛ն սիրեց երկրին արեւոյ,
 Որ նախանձոտ ուրիշ արեւ մ'անծանօթ
 Առաւ հոգիդ իր լոյսին մէջ գրկելով,
 Ու քեզ տարաւ Կախարդական ափին մօտ . . .

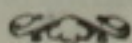
Ահ, թօշնէին բոլոր վարդերը, բոլոր
 Յաղիկներն այս խաւարամած աշխարհին,
 Եւ ըլլայի՜ր դուն գեղեցիկ ամէն օր . . .

Եւ շրթունքներըս աչքերէդ խրմէին՝
 Յաւերժական արեւներուն ծարաւած՝
 Լոյսը վրճիտ որ քու մարմինդ էր օծած . . . :

— Խուսկն էր հոգիդ իմ հոգիիս բուրվառին
 Ուր կը մըխար բոցի մը պէս ինքնարծարծ,
 Եւ աշխարհն էր տանարըս իմ ուր յանկարծ
 Մարեցաւ խուսկն, իջաւ գիշերը լրոին . . .

Այնուհետեւ բուրվառին մէջ իմ հոգւոյն
 Դրրի կնդրուկ, դրրի ամբրոս ու հալուէ,
 Բայց անոնք ա՛լ չի բուրեցին, քաղցրագոյն
 Այն խուսկին բոյրն իմ շրթունքներըս կ'այրէ . . . :

ԳԵՂԱՄ ՏԷՐ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

— Ինչպէ՛ս անցար մինակըդ լո՛ւռ համբայէն
 Յաւերժական եւ տրտմաւէտ Ստուերին,
 Ես կ'ուզէի ձեռքէդ բռնել մեղմօրէն
 Որ դուն երբեք չի վախնայիր, տակաւին

Կ'ուզէի քեզ առնել գրկիս մէջ անհուն,
 Եւ աստղերու պատմել հէքեաթ մը քաղցրիկ,
 Որպէսզի դուն չի վախնայիր ծառերուն
 Կոթողներէն այնքա՛ն խաւար ու սլացիկ...

Եւ համբուրե՛լ աղուոր աչքերըդ նորէն
 Հոգիս տալով անոնց մարա՛ծ արեւին.
 Այսպէ՛ս երկուքըս երթայի՛նք յամբօրէն,

Եւ աղբիւրները դիւթական երգէին,
 Որպէսզի դուն չի վախնայիր այն ատեն,
 Երբ բաժնւա՛ծ էիր եղբօր մը սրտէն...:

— Այն հողին տակ ուր յաւիտեան բընացար,
 Սիրտըս հիմայ կը տըրտիւէ ցաւագին
 Սրտիդ անհուն բարախումովը յետին,
 Ու կը ծագի դարձեալ արեւն ոսկեաւար...:

Ահ, ըլլար սիրտըս մարմարէ քանդակուած
 Խորունկ սափոր մը գեղեցիկ արուեստով,
 Եւ ամփոփէր սրտիդ անխնն ուր այրած
 Խունկերուն բոյրը կը մընայ հոգեթով . . .

Ի՞նչ եղար դուն, արեւ ծաղի՞կ մը ոսկի,
 Վարդ մը գուցէ կամ լընասէ՞ր նունուֆար,
 Կամ սիւքին հետ եղար շրթունք-շրթունքի,
 Եւ աստղերու պարտէզին մէջ քընացար . . . :

— Այս ծաղիկները քեզ համար թօշնեցան
 Եւ այս խունկերն ալ այրեցան քեզ համար,
 Սիրտըս հիմայ ցաւոտ գիշեր մ'է խաւար,
 Երբոր աչքերըդ լոյսին դէմ փակուեցան . . .

Նս ափ մը հող գերեզմանէդ հոգեւին
 Սրտիս վրայ հեծկըլտագին սեղմեցի,
 Ինչո՞ւ մեռար, ո՞վ իմ սրտիս սիրելին,
 Երբ հեռուէն կը կանչէր ձայնըդ ինձի . . . :

— Անծրեւ կուգայ սրտիս մէջ,
 Մեղմիկ անծրեւ արցունքի,
 Գերեզմանիդ գիշերին
 Ըլլայի՜ր աստղը ոսկի . . .

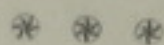
Հոգւոյդ երկինքը որուն
 Արեւը շուտ մարեցաւ,
 Ծաթէ՛ր հոգիս՝ անանուն
 Իր կարօտին մէջ անծկաւ . . .

Թաց հողին տակ ուր հիմայ
 Կը լրսես երգն անծրեւին,
 Յոյսին ջահերը բոլոր
 Հեծկլտանքէս կը մարին . . . :

— Հոն օրօրոցդ հիմայ շիրիմն է փոքրիկ
 Ուր ծաղիկները ծածկեցին, ըսպիտակ,
 Անոյշ մարմինդ յաւերժական հողին տակ,
 Եւ Լըռութիւնն առաւ քու ձայնըդ մեղմիկ . . .

Արդևօր զեփիւռն որ տըղայ մ'է ցնծագին,
 Քեզ կ'օրօրէ աստղերուն մէջ հեռաւոր...
 Աչքերըդ ի՞նչ եղան, երբոր կը ծագին
 Այս արեգակն ու լուսնական ամէն օր...

Ես չուզեցի որ քու մարմինդ փակէին
 Դագաղին մէջ անոյշ զոյնով ըսպիտակ,
 Հողը ծածկէր շուտով իր սեւ կուրծքին տակ
 Ինչ որ երբեմն ժպտեցաւ Անհունին...

Այն ատեն դուն պիտի նըման ըլլայիր
 Ծաղիկներուն կամ ցօրենի սերմերուն,
 Եւ քու սրտէդ պիտի ծըլէ՛ր Արեւուն՝
 Շրթունքիդ պէս արեւծաղիկ մը կարմիր...:

— Լճու իմ հոգիս է խառար,
 Ա՛հ, ըլլայի քեզ համար
 Նոնի մը սեւ կամ ուռի՛ն՝
 Արտաստուող բոյրն ըստու երին...:

Ահ, ըլլայի բեզ համար
 Քեզ զրկող թումբը խաւար,
 Եւ անայլայլ պահէի
 Քեզ, իմ հոգւո՛յս տարփելի . . .

Ձի թօշնէի՛ն ծաղիկներ,
 Երբոր պըսակն ըլլայի
 Քու հակատիդ ոսկեհեր,
 Ո՛վ աչքերուս պաշտելի . . .

Ի՞նչ եղար դուն, բընացա՛ր
 Շուտով, առանց օրօրի,
 Լուռ գիշերին մէջ խաւար . . .

Իմ հոգիիս մէջ խաւար
 Գերեզմանէդ աւելի . . . :

ՀԷՔԵԱԹ

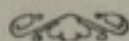
Հարիւր տարի քրնացող՝
Թագաւորին աղջրկան
Պատմութեանին ոսկեշող
Ոստայնակն էր Լուսնկան . . .

Արեւն անոր ճակատին
Մարմարի պէս տժգունած,
Գոհարներով թանգակին
Վառ պըսական էր քանդակած . . .

Եւ իրիկուն մը ոսկի
Յօրինած էր լուսաժպիտ,
Ծովակն անոր կարապի
Վըզին մանեակը մարգրիտ . . .

Ու ծաղիկներն անհամար
Անոր չքնա՛ղ մարմինին
Ո՞վ էր քաղեր, սիրահար
Ո՞ր անձանօթ պարմանին . . .

Ինչո՞ւ կու լայ տրտմաշող
Այս գիշերին լուսնկան,
Սրտին վրայ քնացող
Իմ երագիս աղջրկան . . .

Ա՛լ արթնցի՛ր, Լուսնկան
Պիտի հիւսէ վերբատին
Թագաւորի աղջրկան
Հարսի քողերըդ անգին :

Արեւն ոսկի շողերով
Հարսի նակատըդ նորէն
Պիտի կապէ, ժպտելով
Իր երփնաշող ակերէն:

Ծովակն իր գանձը մարգրիտ
Պիտի շարէ մանեակով
Հարսի չքնա՞ղ ծոծրակիդ
Ոսկի մազերդ հիւսելով...

Բայց արդեօր ո՞ր է հիմայ,
Ո՞ր աստղին տակ, արեւին,
Այն սիրահար պատանին
Որուն դեռ սիրտը կու լայ...:

ՊԱՏԱՆԵԿՈՒԹԻՒՆ

Դոգցես դուն չես հեռացեր խմ հոգիիս պարտէզէն,
Ո՛վ առաջին գեղեցիկ երազներուս պատանին,
Աչքերուդ մէջ արեւներ ծիծաղն իրենց կը հոսեն,
Ճամբաներէն երբ կու գաս անըրջական Ստուերին :

Ահա՛ մազերդ աղուական օծուած խունկով մայրենի,
Ահա՛ մարմինդ ըղձալիր՝ գեղեցկութեան զարթումով,
Ահա՛ մատներդ ալ տժգոյն որոնց վրրայ կը թօշնի
Լոյսն՝ երկնային հազրեւարդ՝ զոր քաղեցիր ժպտելով . . .

Ցանկապատին բաղեղէն՝ ուր լուսնակն է բռնըւեր,
Իբրեւ թռչուն մ'ըսպիտակ՝ ոստրղի մէջ դալարուն,
Քեզ կը տեսնեմ պըսակուած, ո՛վ պատանի ոսկեհեր:

Եւ եղէգի մը նըման ուր կան երգեր անանուն,
Ու կը հնչեն շրթներու միացումէն տարփելի,
Կը զգամ հոգի՛դ որ սրտիս ալքերուն մէջ կ'ընծիւղի . . . :

ՆԵՔԵԱԹԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

Երբ ես փոքրիկ տղայ մ'էի դալկահար,
Կը սիրէի հէքեաթի նուրը աղջիկներ,
Կապուտաչուի, գոհարազարդ, ոսկեհեր,
Որ կու գային, երբոր գիշերը դառնար:

Օր մը լալով կանչեցի մէկն անունցմէ,
Թագաւորի աղջիկ մըն էր գեղեցիկ,
Իր պատմութեանն էր լոյսի պէս թափանցիկ,
Գոգցես հիւսուած թիթեռնիկի թևերէ...

Ես ապրեցայ տարիներով անոր հետ,
 Կախարդական երազին մէջ հոգիիս.
 Ամէն զիշեր ան պիտի զար իմ սնարիս
 Ոսկի մազերը պըսակով ծաղկաւէտ . . .

Մինչեւ եղայ մեղամաղծիկ պատանի,
 Ու տենչանքները սրտիս մէջ արթնցան,
 Աղջիկն եկաւ ինծի պատմել հոգեծայն
 Հարուստ զանօներն իր պալատին հայրենի . . .

Ըսաւ ինծի Աղամանդները բոլոր,
 Մարգարիտները ծովակին շափիւղայ,
 Եւ Գոհարները ոսկեղէն զահին վրայ,
 Լոյս Աղբիւրները մարմարէ զոգաւոր . . .

Այնուհետեւ անցան երկա՛ր տարիներ . . .
 Ի՞նչ եղաւ ան, ծաղիկներով պըսակուած.
 Արդեօք նորէ՛ն կու գայ սնարիս թեւաբաց
 Չքնա՛ղ հուրին, եւ ե՛ս միայն չեմ տեսներ . . .

Արդեօք նորէ՛ն ինծի մեղմիկ շրթունքով
 Ան կը պատմէ իր սրտին սէրն անսահման,
 Եւ երկնային կապոյտ աչքերը կու լան
 Յիշատակին ըստուերին մէջ անվրդով . . . :

ՀԻՆ ԵՐԳ ՄԸ ՍԻՐՈՅ

Պէպի Մեհեանն Ապուրնի

Բոլորովին ճերմակ այծի մ'աղջիւրէն
 Բռնած՝ կ'երթայ տժգոյն տըղան թափանցիկ.
 Կը հետեւի անոր աղջիկ մը սլացիկ,
 Հողմնասարսուռ եղէգի պէս լուսեղէն:

Կ'երթան երկուքն Ապուրնի մեհեանին,
 Որովհետեւ տըղան հազիւ թէ կ'ապրի.
 Եւ աղջիկն ալ զայն կը սիրէ տակաւին,
 Իբրեւ երազ մ'իր հոգիին տարփելի:

Անոր աչքերն իրենց կապոյտ երկինքով
Դեռ կը ժպտին անհունօրէն տրտմաթով՝
Պարմանիին որ լոյսին մէջ՝ գարնայնի

Բոսորագոյն ծաղիկներով՝ ըսպիտակ
Կը զարդարէ այծին գըլուխը համակ,
Համբուրելով անոր ճակատը զոհի . . . :

Մեհենական Սիւներուն Մօտ

Տըղան գիտէ սրնգահարել դաշնօրէն,
Իր շրթունքները դալկահար կը ժպտին,
Երբոր կը զգան անոյշ համբոյրն եղէգին
Որուն երգն է ծորոզ սրտին վէրքերէն :

Ստուերին մէջ մեհենական սիւներուն
Որոնց վըրայ դրասանգներ կան բոլորուած,
Կ'անցնի մեղուն որ նեկտարն է հաւաքած
Ծաղիկներէն հազար գոյնով շողշողուն :

Բայց երբ տըղան կը բաժնէ սրինգը բերնէն,
Հոն կը թառի թեթեւ մեղուն ոսկեղէն,
Ու կը փախչի ծրծելով մեղրը սրտին...

Մինչդեռ աղջիկն աչքերուն մէջ երկնաւէտ
Բաղձոտ երազ մ'ունի խորունկ, ժպտագին,
Երբ ան կ'երգէ մեղմի՛կ լացող սրինգին հետ...

Ապոլոնի Մեհեանէն Դարձին

Կարմիր սափոր մը բնիկ հողէն թրծըւած
Տարփոտ աղջիկն հիմայ ուսին կը կրէ,
Երբ կը դառնան ճամբուն վրայ մարմարէ,
Ուր արեւին ոսկի պարտէզն է ծաղկած:

Սափորն համակ զարդարած է մրտենին
Որ հեշտանքի ծաղիկն է միշտ անարատ,
Պուրակին մէջ ստուերն ահա՛ լուսառատ
Գոգցես կապոյտ ալիք մըն է ծովային:

Աղջիկն իր ուսը հոլանի կը փոխէ,
Եւ սափորն արդ միւսին վրայ կը տանի.
Ներկըւած է աշնան բոսոր խաղողէ

Իր պարեգօտը ծունկերուն վրայ կապուած.
 — Տըղան կու գայ մօտէն, ու տենչ մը զաղտնի
 Սիրաբաղձիկ անոր աչքերն է վառած . . . :

Դէպի Աղբիւրն Աստղիկի

Կ'երթան անոնք դէպի Աղբիւրն Աստղիկի,
 Սօսեմբմունջ պուրակին մէջ արեւոտ.
 Արահետն է ծաղիկներու մէջ ոսկի,
 Վայրի փեթակ մ'ալ կը բզզայ ճամբուն մօտ :
 Սափորն ուր դեռ տաք է արիւնը զոհին,
 Վարդենիքի մը հողին մէջ կը պարպեն,
 Եւ տղան լալով կը նետէ սրինգն Աղբիւրին
 Ուր ցօղ կ'իյնայ շուշաններու բաժակէն :
 Երբ կը նստին մարգարտավառ ակին մօտ,
 Իրիկունն է տաճարի պէս խնկահոտ,
 — Կը միանան շուրթերն անոնց իրարու,
 Եւ զրկումի մը հատնումն էր բաւական
 Որ տղուն հոգին փախչէր պարտէզն աստղերու,
 Երբ կը ծաթէր սօսերուն մէջ լուսնական . . . :

ԳԱՐՆԱՆ ԽՆԾԻՂ

Խնձորենին է ծաղկեր արելին մէջ իմ տնակիս,
 Ուր լոյսէն իսկ աւելի թեթեւ մեղու մ'է հոգիս
 Թեւերուն մէջ անսահման ու կենսաւէտ բերկրանքին.
 Տընակիս մօտ պարզունակ մացառներն ալ կը ծաղկին.
 Ու քաղեղները զմրուխտ ալիքներ են լուսավէժ
 Որմերն ի վար, ու ծառեր կ'արտահոսեն բոյր ու խէժ:
 Հոն փեթակն է արթնցեր քրքումներու կարօտին,
 Եւ երազներըս ահա՛ կոյսերու պէս կը ժպտին,
 Արելին մէջ հոլանի, արելին պէս գեղեցիկ,
 Իմ երազներըս անոյշ մարմիններով թափանցիկ,
 Իմ երազներըս կեանքի, գեղեցկութեան սիրաւէտ:
 Հոն փտակն է գրկըւեր ուռիներու սրտին հետ,
 Եւ երկինքի շափիւղան իր հայելին է կապոյտ,
 Եւ իմ հոգիս է ծարաւ եղնիկի մեծ աչքերուդ...
 Եկո՛ւր: Տընակըս արդէն արելին մէջ կը խնդայ,
 Խնձորենին կը ձիւնէ աղբիւրին մէջ արծաթեայ.

Եկո՛ւր սափորըդ կարմիր լեցրնելու մարգրիտով,
 Երազներուս ո՛վ աղջիկը տարփօրէն լուսաթով,
 Կախարդուհիս աննրման, եկո՛ւր, ստուերը մեղմիկ
 Քօղ պիտ' ըլլայ քեզ համար, երբոր ոտքերըդ փոքրիկ
 Շուշաններու ծիւնին մէջ պիտի քալեն խայտագին :
 Դուռը բաց է առտրւան շողերուն հետ առաջին,
 Զայն կը փակէ լուսնկան որ պարիկ մ'է ոսկեհեր,
 Լուսթեան մէջ տրնակիս ուր կը սիրեն հրեշտակներ . . .
 Եկո՛ւր, խնծիղն է գարնան, եւ շրթունքներդ կարմիր
 Համբոյրներով քաղցրաւէտ, գինովութեամբ հեշտալիր,
 Շրթունքներուս միացած՝ ըլլան ոսկի մեղուներ,
 Եւ քու մարմինըդ ամբողջ, մարմարիոնի շուշաններ,
 Իր մերկութեամբ գեղեցիկ ըլլայ զարդն իմ տենչանքիս,
 Եղնիկի մեծ աչքերուդ այնքան ծարա՛ւ է հոգիս . . .
 Եկո՛ւր, աղուորըս, եկո՛ւր, թող ոսկիէն արեւին
 Ըլլան ծիծերդ օծուած բուրումներով երկնային,
 Եւ ծաղիկները բոլոր ու զեփիւռներն հոտեւան
 Քու մարմինիդ եւ շունչիդ բուրվառումներ թո՛ղ ըլլան :
 Ռ՛վ իմ կեանքիս արեւին գեղեցկութիւնը զըւարթ,
 Եկո՛ւր, դարձիդ արահետն է լոյսին մէջ ոսկեզարդ,
 Եկո՛ւր, աղբիւրը կ'երգէ, եւ երգն անոր կը մեռնի
 Խնկաբուրիկ սրտին մէջ քու սափորիդ ծիրանի . . .
 Եկո՛ւր, փեթակն է լեցուն ծաղիկներուն հոգիէն,
 Ու տենչանքիս մեղուններն իրենց պարսով հրրեղէն
 Դէպի քեզի կը փախչին, մեխակներո՛ւն շրթունքիդ,
 Եկո՛ւր, հոգիս կը կանչէ լուսածարաւ՝ քու հոգիդ,
 Եւ մարմինիդ կարօտէն պարմանի սիրտըս կ'այրի :
 Կը փրեմ քեզ, ալ եկո՛ւր, ով իմ Եղնիկըս վայրի,
 Եւ Լուսնկան թող փակէ՝ արահետէն անցնելով,
 Տրնակիս դուռը փոքրիկ, իր արծաթէ մատներով . . . :

ԹԱԽԻԾ

Մանիշակ իրիկունն
Ահա՛ լուռ կ'իջնէ վար
Բըլուրէն վարդագոյն՝
Ուր մե՛ղմ սրինգ մը կու լար . . .

Ստուերները կ'իջնեն
Մեղմօրէն թեւաբաց,
Իմ սրտիս վրայ մեռած
Իր մեռա՛ծ յոյսերէն . . .

Վարդերանգն հալեցաւ
Ծառերու սելին հետ,
Ուր գիշերը տակաւ
Կ'օրօրուի տրտմաւէտ...

Մանիշակն է հիմայ
Ստուերին մատներուն,
Սիւքը մեղմ կ'արթննայ
Թաւուտէն սէգերուն...

Կ'երագէ ջուրին մօտ
Նունուֆարը գաղտնի,
Հոգիս ալ կը թօշնի,
Արեւին իր կարօտ...:

ՏԱՐՓՈՒՀԻՆԵՐԸ

Ահ, սիրուածներն անո՛նք էին միմիայն,
Որոնց մարմինը բոյրերով շուշանի
Կը քրնանայ թեւերուն մէջ անսահման
Յիշատակին արփենի . . .

Անո՛նք էին որոնց բերանը ժպտուն
Ո՛չ մէկ ատեն ունէր համբոյրը բաղձիկ.
Ո՛չ իսկ անոնց ոսկի կամ սեւ մազերուն
Հպեցաւ ձեռքըս մեղմիկ . . .

Անո՛նք էին որ իրիկուան ըստուերով,
Աստղի մը բոցն իրենց աղուո՛ր նակատին,
Երբ կ'երազեմ անհուն երազըս լալով,
Իմ աչքերուս կը ժպտին...

Ու դեռ անոնց մարմիններէն բալածիգ
Ես կը շնչեմ լուսաթեւ բոյր մը խունկի,
Եւ իմ սրտիս բիւրեղին մէջ թափանցիկ
Սէրը նորէ՛ն կը ծաղկի...

Անո՛նք էին որ անցան օր մը սրտէս,
Յոյսերուս մէջ բոյր ու ծաղիկ նետելով,
Իրենց անունը մոռցե՛ր եմ, երգի պէս
Հնչուն լոյսի ծիծաղով...

Յիշատակն են գերեզմանին մէջ՝ անհետ,
Իրենց մարած արեւներուն գաղտնիքով.
Անոնց համար ամէն երգող ձայնի հետ
Հոգիս կու լա՛յ տրտմաթով...:

ԻՐԻԿԵԱՅԻՆ

Լոյսերն յանկարծ, գոյներն յանկարծ մարեցա՛ն,
Իրիկունն էր անըրջային տրտմութիւն.
Ոսկի մազերըդ խնկաբոյր, ցիրուցան,
Դուն մօտեցի՛ր ինձի մեղմիկ եւ ժպտուն . . .

Մայրիներուն սօսաւիւնն է մեղեդի
Զոր կը հծծեն արդէն մեռած շրթունքներ.
Լուսնակին շողն անոնց վրրայ կը ծաթի,
Ես ունէի այնքա՛ն չքնաղ երազներ . . .

Մեղամաղձոտ հիմա կ'անցնիմ այս ճամբէն,
Աւելի կեանք ունի ծաղիկը ներմակ
Զոր քաղեցիր արահետին եզերքէն,
Հին երազի մը խորհուրդով ժպտունակ...

Ձեռքէս բռնէ՛, գիտես որ շուտ կը յոգնիմ,
Եւ սիրտըս է յուզումներով ծանրաբեռ...
Ինչպէ՛ս բոյրերը սիւքին մէջ կը հատնին,
Եւ ձայներն ալ կը հեռանան թաղծաբեր...

Տե՛ս, կը թօշնի վայրի ծաղիկը ներմակ,
Ու կ'արտասուեն աչքերըդ մեծ տխրագին.
Աստղերն ինկան սրտիս վրայ ժպտունակ,
Կեանքն ալ բոյրն է հոգիներու ծաղիկին...:

ՏԻՒԱՆԴՈՐՐ

Պարտէզին մէջ՝ ուր մարմարէ քանդակուած
Աւազանիկը խնկոր մ'է ծովային,
Կու լայ մեղմիկ ոսկի բլբլերը ջուրին,
Լըռութեան մէջ անհունօրէն թեւարաց :

Խնծորենին, հրապարտ կոյսի մը նըման,
Իր գեղեցիկ ու մշկաբոյր զարդերով,
Կը ծիծաղի արեւին մէջ կէսօրուան
Ուր մեղուններ կ'անցնին անո՛յշ բզզալով :

Լուսաջերմիկ անդորրութիւնն է կապոյտ
 Վարը, հեռուն, այգիներէն ալ անդին,
 Աչքերուս վրայ կը զգամ թեւերը սիւքին,
 Պահն է բիւրե՛ղ, անըրջօրէն հոսանուտ . . .

Այնքա՛ն խորունկ է լրութիւնն օրօրուած
 Մարմարին վրայ թափուող ջուրին արցունքէն,
 Որ կը լըսեմ մեղուին թեւն ոսկեմած
 Ուր լոյսին կեանքն ու մեղրին տենչը կ'երգեն . . .

Եւ բուրվառումը վարդերուն կը զգացուի
 Անգայտօրէն, երազային հոգիով,
 Ստուերին մէջ՝ ուր կայ թալուկ մ'արեւի . . .
 Ու կը փակէ լոյսն իմ աչքերըս գինով . . . :

ՊԱՇՏՈՒՄ

Ես պիտի գամ օր մը ոտքերըդ լալով,
Պիտ' աղաչեմ Քեզի, ո՛վ որ ըլլաս դուն.
Չէ՞ որ միայն Գեղեցիկն ես անպատում,
Եւ քու ծիծերդ են ոսկեմած արեւով...

Պիտի գրկեմ արծանօրէն հոլանի
Մարմինդ որուն ըզգլխեցա՛յ պաշտումէն,
Գիշերին մէջ իմ իղծերուս պարմանի,
Եւ համբոյրներդ պիտի շրթունքս արիւնեն...

Սիրտըս է վառ կարօտանքիդ հրրայրքէն,
Բոլոր տենչերն եւ երազները կեանքիս
Մեղամաղծոտ ու սիրազեղ իմ հոգիս
Քեզի համար ծովի մը պէս կը մըրկեն . . .

Պիտի ժպտիմ խորհրդաւոր աչքերուդ,
Անհուն վիշտով հոգեզմայլած տարօրէն.
Դուն Մարգարիտն ու Դոհարները կապոյտ,
Դուն Զարդարանքն ու Մերկութիւնն արփեղէն . . .

Սիրտըս խորունկ, սափորի պէս անդորրիկ,
Պիտի թափեմ ոտքիդ առջեւ մարմարեայ,
Եւ շրթունքիս յետին մրմունջը մեղմիկ
Երազային աղօթքի պէս պիտի լայ . . .

Ո՛վ որ ըլլաս, պիտի մեռնիմ Քեզ համար,
Զէ՞ որ միայն Դեղեցիկն ես անպատում,
Դուն Արեւն ես իմ հոգիիս մէջ խաւար,
Ու քեզմով կեանքը լուռ Ստուերն է ժպտուն . . .

ԿԻՇՏԸ

Պիտի մընաս դուն ինձի, երբոր գանձերն ըսպառին,
Երագէն վերջ, ու սէրէն որ զիս մեղրո՞վ արբեցուց,
Անապական դու գինի, որ իմ սրտիս մէջ վաղուց
Կնքըւեցար լոյսին հետ որ ծաղիկն էր խաւարին...

Պիտի մընաս դուն ինձի բոյրի մը պէս անպատում,
Որուն համար պիտ' ըլլայ սիրտըս բիւրե՜ղ լուսաթով,
Եւ իմ հոգիս՝ դողդոջուն ըստուերներու կապոյտով
Պիտի ծածկէ մերկութիւնդ որով արձան մըն ես դուն...

Ո՛վ էութիւնըս անհուն ու խորապէս ճշմարիտ,
Կարմիր Գարունն ես ահա՛ տրդու սրտիս միամիտ,
Եւ քու մատներըդ ոսկի պիտի փակեն արեւին

Մըռայլ աչքերըս յոգնած՝ պատկերներու տեսիլքէն,
Եւ քու շրթներըդ միայն սիրոյ երգեր պիտ՛ երգեն,
Երբոր Չայները լըռեն ու Մաղիկները թօշնին . . . :

ՑԱՅԳԱՏՈՒ

Երբոր լոյսերը ջահերուն վառ եցան,
Կակաջներով ու վարդերով պըսակուած
Զքնաղ կոյսերը պարեցին թեւաբաց,
Իրենց մազերը զեփիւռին ցիրուցան :

Անոնց աղուճը մարմիններէն՝ ներդաշնակ
Շարժումներու ալիքին հետ մեղկօրօր,
Կը ծաւալէր բոյրն հեշտանքին տարփաւոր.
Կը փախչէին անոնց ոտքերը հերմակ . . .

Ու մարմարիոնն աստանդակին ուր ամեն
Սիւներու շուրջ կային վարդեր անհամար,
Զերդ արեւի մը համբոյրէն՝ կը տաքնար
Պարայածիկ անոնց թեթեւ կայթումէն...

Բամբիւններն ալ արծաթեղէն կարկաչով
Կը հնչէին, ու մրտենի շափրակներ՝
Որոնց հոգին հոգիս մէջ կը թօշնէր,
Կ'անծրեւէին պատշգամէն՝ լուսաջով...

Ու նետելով նուրբ քօղերնին՝ հոլանի
Զքնաղ կոյսերն արեւի պէս խնդալով
Կը պարէին, կը պարէին միշտ գինով
Իրենք իրենց մարմիններէն գեղանի...

Մինչդեռ հոգիս կարօտօրէն կը խըմէր
Ջերմիկ բոյրերը ներդաշնակ ձայներուն
Ծովածիծաղ ալիքին մէջ՝ օրօրուն,
Եւ ունէին շրթներըս տա՛ք համբոյրներ...:

ԼԵՈՒԱԾ ԱՂԲԻՒՐ

Հոգիս աղբիւր մըն է որուն չեկաւ մօտ
Ծարաւի մէկն, ըլլար նամբորդ կամ եղնիկ,
Միշտ ամայի անոր ափերը ծաղկոտ
Ուռիներով ծածկուած են անդորրիկ . . .

Ու միայն ես լուռ իղձերով երկնային,
Կը տանջուիմ յաւերժօրէն ծարաւի,
Ու խոնարհած իմ հոգիիս աղբիւրին՝
Լո՛յս կը խըմեմ շրթունքներով ըստուերի . . . :

Պիտի ցամքի՜ աղբիւրն ամբողջ այն ատեն,
Երբ ցայգաթեւ հոգիս թեւերն իր բանայ,
Ախ, ո՞վ արդեօք, իր ցաւատանջ կարօտէն,
Պիտի ժպտի արտասուացօղ ակին վրայ . . .

Ու սափորի մը խորքին մէջ անդորրիկ
Ուր կը լըռէ ջուրին ծիծաղը ոսկի,
Որուն հոգին եւ իմ հոգիս մտերմիկ
Պիտի գտնեն իրար շրթո՞ւնք - շրթունքի . . . :

ԱՆՈՒՐՁ ԱՂՋԻԿ

Անըրջական ըղձանքով
Սիրտըս կ'այրի քեզ համար,
Տարաբընակ, տրտմաթով
Անոյշ աղջիկ սիրահար :

Քեզ չեմ հանչնար, բայց գիտեմ
Որ վարդ ունիս մատներուդ,
Եւ լինելուն ժրպիտէն
Քու մեծ աչքերդ են կապոյտ . . .

Որո՞ւն դարձին կը սպասես,
 Ո՞վ է քու սիրտըդ սիրած,
 Երբ իրիկուան աստղին պէս
 Կու գաս մեղմիկ, թեւաբաց . . .

Ու՞ր կը բնակիս, ո՞ր կղզին
 Ուր աղբիւրներ մարգարիտ՝
 Մարմարի մէջ կը հոսին,
 Լուսնկային պէս վրճիտ . . .

Աղջի՞կ մըն ես պալատի,
 Կամ հիւղակի մը փերին.
 Տրտում հոգիս կը ժպտի
 Մեծ աչքերուդ արեւին . . .

Դուն շատ մօտիկ ես ինձի,
 Հոգիիս մէջ կը բնակիս,
 Սիրտըդ սրտիս սեղմեցի,
 Կախարդուհի՛ն իմ կեանքիս . . .

Աղջիկն ես դուն Ստուերին,
 Եւ Լըռութիւնն է հոգիդ,
 Եւ իմ շրթներըս կ'այրին
 Կարօտանքէն շրթունքիդ . . . :

ԿԱՌԱՐԴԱՆՔ

Մարմիններուն առաջին սէրն է գաղտնի
Սրտի բերկրանք ու ջերմութիւն արփեղէն,
Ծիծերը գաղջ կը պրսակուին վարդերէն,
Զգլխական բուրումներով շուշանի . . .

Ո՛վ աչքերուն անոյշ երկինքը ծաւի,
Ու ժրպիտները մտերիմ, լուսեղէն,
Ու գերդ ալիք մը վիժանուտ ուսերէն,
Ո՛վ մագերուն գեղեցկութիւնն արեւի . . .

Ի՞նչ յիշատակ ինձ դեռ կ'ընէ տրտմաւէտ,
Անըրջօրէն ես ապրեցայ սրտիս հետ,
Ու վիշտերուս համար երգե՛ր հիւսեցի . . .

Հոգիիս մէջ ուր ա՛լ խղճերս կը մարին,
Կախարդանքով ես կը պահեմ տակաւին
Ծաղիկներէն բո՛յր, Զայներէն մեղեդի . . . :

ՄԱՀԱՐԵՐ ՏԵՆՋԱՆՔ

Վենետիկեան բիւրեղէ սափորին մէջ քանդակուած
 Ինկաւ մեղու մը թեթեւ, լոյսի նրման թրթռումն,
 Անոր գոյներն երփնաշող կը զանակուին պսպրղուն,
 Մեղուն եկած էր դեղին քրքումներէն ոսկեմած :

Ամառնային պարտէզէն ուր մեխակները ծաղկած
 Կը բուրվառին խնկաւէտ՝ հրրայրքին մէջ արեւուն,
 Մեղուն առած էր գուցէ բոլոր հոգին սարսրումն
 Արբեցութեան մը ջերմիկ ուր վարդերն են հրրարբած ...

Ու ծաղկանօթն էր միայն վննետիկեան բիւրեղէ,
 Անհունօրէն թափանցիկ երազն հեռու կապոյտին՝
 Ուր ան իր խօ՛լ թրուիչքով հազար գոյներ կը վառէ.

Թաւշանքման երանգներ, տպագիտն ու ոսկին...
 Եւ զարնելով հուսկօրէն թեւերը շո՛ղ բիւրակնի,
 Բիւրեղին մէջ երկնաւէտ՝ ոսկի մեղուն կը մեռնի...:

ՍՏՈՒԵՐԻՆ ՊԱՅԸ

Բոյր ու շողով օծուն պահն է իրիկուան,
Ու ծաղիկները սիւքին մէջ կ'օրօրուին.
Աչքերուս վրայ կ'իջնէ համբոյրն ըստուերին,
Ու մայրիները մեղմօրէն կ'արթըննան . . .

Սիրտըս երբեմն յուզումներով անանուն
Կը հաղորդուէր այս մրմնջող ալիքին,
Եւ լրութեան ծայներուն մէջ տրտմագին
Գրտած էի հոգիիս լարը թրթռուն . . .

Շող մը, մինչեւ տժգոյն ծաղիկ մը վայրի,
Քարն ըսպիտակ ճամբուն հզերքը թողուած,
Ծառէն ինկող ոսկին թօշնած տերեւի,
Իմ հէքեաթներս էին վաղո՛ւց կորսուած...

Արեւն անցաւ մայրիներու կատարէն,
Ու Տխրութիւնն հոգիիս մէջ վերըստին
Բացաւ գանձերն իր դիւթական պալատին,
Եւ Աղբիւրները հնչեցին ոսկեղէն...

Ստուերին պահն է մեղկօրէն հեշտօրօր,
Սիրտըս գինձի հին ատենուան պէս նորէն՝
Արեգակով այրած հողին բոյրերէն,
Կը բաբախէ աստղերուն պէս հեռաւոր...:

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ

Խնչ կ'արժէ զարդն, երբ գեղեցիկ ես այնքան,
Եւ շրթունքներդ ունին կարմիրը բուստին,
Կապոյտ աչքերդ ծովածիծաղ կը ժպտին,
Ու ոսկի՛ են առատ մազերդ աղուական...

Դուն մարմինով չքնադագե՛ղ սիրական,
Անգին զարդն ես իմ Անուրջիս պալատին,
Ուր ծաղիկները լուսնակով կ'արծաթին
Իրենց հնչուն բիւրեղին մէջ դիւթական...

Բայց փարդերէն, շուշաններէն աւելի
Պիտի չապրիս լուռ պարտէզին մէջ սիրոյս . . .
Ահ, շղթայէ՛ թեւերըդ իմ թեւերուս.

Հոգիիս մէջ հոգիիդ բոյրը կ'այրի՛.
Ու մեր սիրտերն արեւի մէջ կը տրոփեն
Իրենց անհուն ու սիրատարի հեշտանքէն . . . :

ՏԱՏՐԱԿՆԵՐԸ

Երկու ճերմակ ու սիրազեղ տատրակներ
Կը թառէին բարտիին մէջ որ մինակ՝
Երդիբիս դէմ կը բարձրանար տխրունակ,
Երբ իրիկունն իր ստուերին հետ կ'իջնէր :

Հոն բո՞յն մը նոր կը շինէին, կամ արդեօք
Շատ հեռակայ պուրակներէն՝ ուղիւոր,
Կ'որոնէին ճամբան իրենց ամէն օր,
Եւ իրիկուան՝ կը դառնային մըտահոգ :

Մեհենական քիւերո՞ւ տակ ունէին
Անոնք իրենց բոյնն առաջին տարւիանքի,
Եւ տատրակներն աստեղազարդ զիշերին
Ուսերուս վրայ կը թառէին մեղմակի :

Թռչկոտելով կը խօսէին սրտիս հետ,
— Մենք ծինաւառ ծիծերն էինք այն կոյսին
Զոր ծաղիկները մահաբոյր ծածկեցին,
Երբ ան մեռա՛ւ բու տարւիկի համբոյրէդ . . . :

ԼՈՒՌ Ե ՆՈԳԻՍ

ԼՈՒՐ է հոգիս եւ անդորր, զերդ զիւղական կիրակի,
 Իրիկուան մէջ, երբ կ'իջնեն աղանիները ներմակ,
 Երդիքին վրայ, թեւերնին բաբախելով մեղմակի,
 Մերթ ըստուերով թափանցիկ, ու մերթ լոյսով խնդունակ...

Հասկերն իրենց մրմունջով կը նրմանին ալիքի
 Որուն ծովն է ոսկեվառ, ուր կակաչներ հրակայլակ
 Վերջալոյսի բոցերով կը պսպրդան շարունակ,
 Ու ղողանջն է հեռուէն հայցումներով աղօթքի...

Երբ ծառերուն ըստուերները կ'երկարին մեղմօրէն,
 Ու կ'իջնեն վար գրկըւած՝ մանիշակի բըլուրէն,
 Աղբիւրին ծայնը կու լայ բիւրեղային կշռոյթով...

Անդէորդին կանչն հեռո՛ւն դիւթերգ մըն է սրբինգի,
 Ստուերանոյշ պահերուն, իրիկուան մէջ անկողով,
 Ու կը ժպտի լուսնակին հոգիս՝ գեղջուկ կիրակի....:

ՆՈՃԻՆ

Սև նոճի՛ մթաստուռ,
Շիրմական տրտմունի,
Լոյսն ահա կը մարի.
Կը թօշնին ծաղիկներ:

Անայլա՛յլ դուն ընդմիշտ,
Երազի մը նրման,
Կը ծածկես ամէն վիշտ,
Ամէն սէր, գերեզման:

Ո՛չ զարուն ու ծրմնո
 Սաղարթներըդ ունին,
 Որոնց վրայ կը հիւսուին
 Աստղերու պրսակներ . . .

Ու մեղմիկ լուսնկան
 Կը շողայ պարայած՝
 Ստուերի՛դ ուր կու գան
 Իմ յոյսերըս մեռած . . .

Հոն շրթունք - շրթունքի,
 Մահատարի, օրօրուն,
 Անցեալի՛ սէրերուն
 Իմ հոգիս կը ծաղկի . . .

Կը հիւսեմ գաղտնաբար,
 Վարդերով իրիկուան,
 Սեւ պրսակը՛դ միայն
 Ճակատիս դալկահար . . .

Սրտիս վրայ թօշնեցան
 Ծաղիկներ ու զարուն,
 Մրմունջներըդ անհուն
 Վերջին երգըս կու լան . . . :

ԿԱՌԱՐԴԱՆՔ

Հնդիկ օծի մը պարող նուրբ եղէգի մը վրայ,
 Օրօրումներն ունիս դուն մարմինիդ մէջ գեղեցիկ,
 Մեծ աչքերդ ալ ծովեր են ուր կապոյտն է թափանցիկ,
 Եւ ուր լոյսէն կը ծաղկին մեղեսիկներ շափիւղայ:

Եւ անոյշ են աւելի քան ոսկի մեղրը քաղցրիկ,
 Բոսոր շրթներդ ուր սրտիս մըռայլ մեղուն կ'արբենայ,
 Աւելի տաք են ծիծերդ, քան իրենց վառ ոստին վրայ
 Կարմիր վարդերն. Յուլիսի որ բուրվառներ են սլացիկ:

Չայնրդ որուն ծիծաղէն լացաւ հոգիս տրտմաւէտ,
Դեռ կը հնչէ սրտիս մէջ ալիքներու ձայնին հետ,
Ու մըթաստուեր ծառերուն սօսաւիւնին դաշնակուած:

Ու՞ր ես արդեօք, արեւշատ ո՞ր պարտէզները հեռու,
Երբ քեզ համար ես ունիմ հիւծախտաւոր մեռնելու
Անհուն կարօ՛ւտ մը բաղձիկ ուր Սպասումն է թօշնած:

ՊԱՏԲԱՆՔ

Լըսեցի ես որ դուն ինծի կանչեցիր
Հեռո՛ւն, հեռո՛ւն, խնձորսարի կատարէն,
Ճամբուն վրայ կարմիր խնձոր նետելէն.
Կը յիշեմ ձայնդ երգի նրման դաշնալիր...

Ձորամէջի այգիներէն արեւոտ
Աղբիւրներու կարկաչիւնն էր ցնծաւէտ.
Ստուերին մէջ այնքա՛ն վարդեր խնկահոտ
Կը ծաղկէին արահետէ արահետ...

Եւ շուտափոյթ մինչեւ քեզի հասնելու
 Այս զեղեցիկ երազին հետ բաւեցի.
 Հետըզհետէ կը կանչէիր դուն ինձի
 Աւելի մեղմ, երգովն անոյշ բոյրերու . . .

Ճամբուս վրայ կը շողային յանկարծոյն
 Աղբերակներ՝ ուռիներու շուքին տակ,
 Ծարաւն էի ինձորսարի ակերուն
 Շուշանաթոյր ծաղիկներով սպիտակ . . .

Երբոր հասայ, դուն չի կայիր, եւ ի գո՛ւր
 Քեզ փնտռեցի արահետէ արահետ.
 Եւ առաջին իմ պատրանքիս վշտին հետ
 Արտասուեցի անյուսօրէն եւ տխուր . . .

Ո՛վ էիր դուն, ոսկի մազե՞ր ունէիր,
 Փոքրիկ տըղա՛յ եւ կամ աղջի՛կ մը սիրուն,
 Ու ձեռք ձեռքի, խաղի զըւարթ օրերուն
 Կը վազէինք պարտէզներէն ծաղկալիւր . . .

Հոգիիս մէջ կ'երգէ ձայնիդ մեղեդին,
 Հեռո՞ւն, հեռո՞ւն, ինձորսարի կատարէն,
 — Ծաւի աչքերդ իմ աչքերուս կը ժպտին —
 Կանչէիր զիս, մահակա՛րօտ եւ նորէն . . . :

ԱՐԵՒԱՏՈՆ

Կ'ուզեմ ըլլաս պագշուհիի մը նըման
Այնքա՛ն ուրախ, արեւիս տօնն է այսօր,
Երբ շրթունքներդ մեղրի ծաղիկ մ'են բոսոր,
Եւ քու մարմինդ ունի գաղջ քոյրը գարնան . . .

Աչքերուդ մէջ կը խնդայ լոյսն առտրւան,
Վարդե՛ր քաղե՛նք, արեւիս տօնն է այսօր,
Վաղը Մահն է որ պիտի գայ միշտ հըզօր,
Թող մեր սիրտերն իրարմէ խօ՛ւ արբենան . . .

Կ'ուզեմ որ պարը՝ մարմինիդ շարժումին
 Ներդաշնակուի չքնադորէն բերկրալիւր,
 Կակաչ բաղէնք, արեւիս տօնն է կարմիր . . .

Երբոր վարդերն այսքան շուտով կը թօշնին,
 Խրմենք այսօր, խրմենք շրթունք-շրթունքի
 Մեր հեշտավառ սիրտերուն կրակը ոսկի . . . :

ՄԱՀԱՔՈՅՐ ՍԻՐԵՐԳ

Որդերը զիս մաշեցին, բայց իմ ձեռքիս վրայ մընաց
Այն մատանին ոսկեղէն որ զիս կապեց քու սիրոյդ,
Երկար մազերըս միայն կուրծքիս աւերն են ծածկած,
Դուն մի՛ փնտուեր յաւիտեան աղուոր աչքերըս կապոյտ...

Կարմիր վարդերը բոլոր թառամեցան հողին տակ,
Անոնց պըսակը հիմայ չունի շափրակ մը տժգոյն,
Դուն մի՛ փնտուեր ծիծերուս մարմար գանձերն ըսպիտակ,
Ես անճանա՜չ եմ արդէն անճանօթի մը հանգոյն...

Աշուններու տխրօրօր անծրեւներէն թրջուած՝
 ձերմակ դազաղըս ինկաւ անդունդին մէջ ահուելի,
 Յաւերթութիւն մը ամբողջ ըսպասեցի թեւաբաց,
 Եւ դուն չ'եկա՛ր անսահման կարօտանքով անցեալի . . .

Բայց եթէ օր մը դառնաս, պիտի գտնես անայլայլ
 Գեղեցկութիւնը սիրոյս եւ համբոյրով շրթունքի
 Իմ որդնահար շրթներէս եթէ ուզես արբենալ,
 Պիտի խրմնս առաջին անոնց նեկտարը ոսկի . . .

Որդերը զիս մաշեցին, բայց իմ ձեռքիս վրայ մընաց
 Այն մատանին ոսկեղէն որ զիս կապեց քու սիրոյդ,
 Դուն մի՛ փնտռեր յաւիտեան աղուո՞ր աչքերըս կապոյտ,
 Եթէ կեանքիդ երկինքէն անոնց արեւն է մարած . . . :

ՄԱՅՆԱՐՈՏ

Լըռութեան մէջ այս մթնշաղ թովչանքին,
Երբոր կու լաս այնքան սիրով, զաղտնապէս,
— Իմ սրտիս վրայ մազերուդ քոյրն ու ոսկին —
Դուն կորսըւած հէքեաթներուն աղջիկն ես...

Տժգոյն ձեռքերըս մեղմօրէն, հրրայրքով
Կը փայփայեն աղուոր մարմինդ երազի.
Եւ աչքերէդ որ կը ժպտին տրտմաթով՝
Հոգիիս մէջ կապոյտ արեւ կը հոսի...

Քեզ գրկելով կը զգամ շրթունք-շրթունքէ
Այրող բոյրերն հոգիներու մէջ տրուիուն,
Ու կը վախճամ որ թեւ կ'առնես, իբրեւ թէ
Գերեզմանի բընակչուհի մ'ըլլաս դուն...

Այսպէս երկա՛ր ժամերով շունչդ խրմած,
Եւ արցունքներդ, եւ քու հոգիդ անսահման,
Ես կը դառնամ կեանքին՝ աչքերըս յոգնած,
Մահակարօտ յարուցեալի մը նըման...

Ու կը սպասեմ որ մեծ տարիանքն իր հրգօր
Թեւերուն մէջ ուրիշ արեւ մը տանի
Սիրտերը մեր որ ծաղիկներ են բոսոր,
Ծըլարծակուած Գարուններէն երբեմնի...:

ԽՈՆՁ ՈՒ ՄՌԱՅԼ Է ՀՈԳԻՍ

Խոնջ ու մրուայլ է հոգիս ուր երազները մեռան,
Նրման հողէ սափորին իր բոյրերէն թողլքուած.
Ինկան վարդերը բոլոր, ու նակատիս վրայ մընաց
Շուշաններու դալկութիւնն՝ իբրեւ հըմայքը մահուան . . .

Խոնջ է հոգիս ու մրուայլ՝ հայեցումով անսահման
Իր վիշտերուն մտերիմ եւ հաճոյքին կորսըւած.
Ունէր իմ սիրտըս երբեմն այնքա՛ն իղծեր լուսարբած,
Ինչպէս անթիւ մեղուններ՝ ոսկի փեթակ մը զարնան . . .

Ծարաւի՛ է միշտ հոգիս ինքն իր վրե՛նտ աղբիւրին,
 Բայց ո՞ր աստուածը գիտէ անոր ուղին հեռաւոր.
 Կը մօտենա՛մ ես արդեօք հետըզհետէ, ամէն օր...

Կրրեցի Վիշտն ուսիս վրայ պըսակներով զարնային,
 Երիտասարդ հօր մը պէս՝ փոքրիկ տըղան իր ժպտուն,
 Ու դեռ ճամբան է երկա՛ր, խոնջ է հոգիս եւ տրտում...:

ՎԱՐԴԵՐՈՒՆ ԲՈՅՐԸ

Կը ծաւալի բոյրը ջերմիկ վարդերուն
Նոնհալարփակ ըստուերին մէջ անդորրիկ,
Ու կ'արբենայ տրտում հոգիս օրօրուն
Երգի մը հետ որ լրուութիւնն է մեղմիկ...

Գիշերին մէջ վարդերն ինչպէ՛ս կը բուրեն,
Գոգցես ունին մահուան կարօտը բաղձիկ,
Անոնց հոգին կը թալկանայ մեղկօրէն
Հոգիս մէջ բիւրեղօրէն թափանցիկ...

Ու կը մոռնամ ըզգլխանքիս մէջ անհուն
Որ սրտիս վրայ կ'իյնան մազերըդ ոսկի.
Ձայնե՛ր կու գան պարտէզներէն աստղերուն,
Ահ, մեռնէինք այսպէս շրթունք-շրթունքի . . . :

Բայց կը տեսնեմ որ մեծ աչքերըդ կու լան,
Ու զաղջ մարմինըդ մարմինիս կը փարի,
Ու մեր սիրտերը ծաղիկնե՛ր Ստուերի,
Ալ կը թօշնին վարդերուն հետ գիշերուան . . . :

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԴԻԹԵՐԳ

Կը փախչի լոյսն իրիկուան, ու վերջին շողն է քրքում,
Մայրիններու ծաղիկներ կը թերթափին զեփիւռէն.

Բոյրերը գա՛ղջ են հիմայ որոնք յուշիկ եւ տրտում՝
Մթընշաղի լուսածոր կապոյտին մէջ կը պարեն . . .

Բուրվառումներ կան ջերմիկ, հատնող շրթունք-շրթունքի,
Շափրակներու հոգիներ որ սիւքին մէջ կ'օրօրուին.

Կը փախչի լոյսն իրիկուան, ու վերջին շողն է ոսկի,
Թօշնա՛ծ քրքում՝ հիրիկի մատներուն մէջ Ստուերին . . .

Ու պարտէզները հեռո՛ւն մանիշակով կը ծաղկին,
 Աստուղաջեր համբոյրէն՝ որով երկինքն է ժպտուն.
 Վարը, ձորին մէջ ահա՛ մոլորչի փունջ մ'է այգին,
 Եւ Լըռութիւնն է հազար ձայներու երգն անպատում . . .

Բոյրերը ջնճմ են, գոգցես ըլլան շրթունք - շրթունքի,
 Մայրիներու ծաղիկներ կը թերթափին զեփիւռէն.
 Ու փախչող լոյսն իրիկուան կը լեցընէ մեղմօրէն
 Հաղորդական յուզումով սիրտըս կար־տ արցունքի . . . :

ԱՆՁՐԵԻԸ

Տանիքին վրայ պարիկ մըն է որ կ'անցնի
Իր մատներուն արծաթեղէն բամբիւռներ,
Եւ կը պարէ թեթեւ, թեթեւ, հոլանի.

Տանիքին վրայ պարիկ մըն է ոսկեհեր
Ոսկետամուկ այս իրիկունն աշունի . . .

Խօլ եւ արբշիւ ինքն իր պարին շարժումէն
Ուր կ'արթըննան յիշատակներ ժպտագին,
Կը ծիծաղի երբեմն յանկարծ, ու նորէն
Կզմինտորները կը հնչեն տանիքին՝
Խօլաթեւիկ իր ոտքերուն կայթումէն . . .

Սպանիացի պարուհի՞ մ'է գեղեցիկ
Որուն աչքերը կապոյտ են, ո՛վ գիտէ,
Այս իրիկուն տանիքին վրայ երբ կ'անցնի,
Հոգիիս մէջ իր բամբիւններն արժաթէ
Սպանիական պարերգ մըն են գեղեցիկ . . .

Քիւերուն վրայ ցայգաշրջի՞կ մ'է ճարտար,
Որ իրիկունն երբ կը թօշնի մոխրագոյն
Վարդի մը պէս, դեռ կը պարէ խօլաբար,
Եւ բամբիւններն անոր հիրի՛կ մատներուն
Հոգիիս մէջ կ'երգեն արեւ մը պայծառ . . .

Երբ կը թափին արտասուացօղ տերեւներ,
Տանիքին վրայ պարիկ մըն է որ կ'անցնի,
Իր մատներուն արժաթահունչ բամբիւններ,
Ոսկետամուկ այս իրիկունն աշունի՛
Հոգիիս մէջ անոր պարն է թախծարեր . . . :

ՄԱՀԱԳԵՂ ՀՄԱՅՔ

Երբոր մարմինըդ աղուոր ու մեղկօրէն տարածուած
Կը փայփայեմ լուսնկայ շողերուն մէջ, դուն գոգցես
Քանդակագեղ մարմարով ձինասպիտակ շիրիմն ես,
Եւ իմ հոգին է նոնին անոր վերեւ տխրամած . . .

Թեւերուս մէջ քեզ կ'առնեմ հեծկտագին բերկրանքով.
Մեր շրթունքները տարփոտ համբոյրներով միացած՝
Մա'հն է որ միշտ անայլալ գեղեցկութեամբ հոգեթով՝
Պիտի կնքէ լուսեղէն իր մատներով խնկարբած . . . :

Ու մենք այսպէս, յաւիտեան, գրկախառնուած հողին տակ՝
Պիտի լրսենք Անծրելին անոյշ երգերը լացով.
Պարայածիկ լուսնկան պիտի համբուրէ ոսկեշող
Նոյն պրսակով ծածկըւած մեր նակատներն ըսպիտակ....:

Հորիզոնի կամարէն կ'իջնէ արեւը կարմիր,
Արեւ մըն ալ իմ սրտիս խաւարին մէջ կը թօշնի,
Ո՛վ դուն որ քու ձեռքերովդ աչքերս պիտի փակէիր,
Ո՛վ դուն զոր ես կը պաշտեմ անհուն սիրով մը գաղտնի...

Եկու՛ր, արդէն ուշացար, ու վերջալոյսն է տխուր,
Ա՛լ չեմ կրնար զանակել շող մը սրտիս վէրքերուն,
Թո՛ղ որ լրսեմ վերջին երգն ըստուերին մէջ՝ քաղցրալուր,
Եւ քու համբոյրըդ ըզգամ գորովագու՛թ եւ անհուն...

Կոպերուս վրայ ծանրացու՛ր տժգոյն ձեռքերըդ աղուոր,
Եւ քու մազերըդ ոսկի փրուէ՛ կուրծքիս, այն ատեն
Թո՛ղ իմ հոգիս արբենայ մեծ աչքերուդ ժպիտէն՝
Լուռ թախիծովն անսահման կարօտներուս հեռաւոր....:

ԲԱՆԱՍԵՂԾԸ

Թափառեցայ պալատին մէջ անսահման
Գեղեցկագեղ ու բոցավառ գոյներուն,
Եւ անհամար ծեւերու մէջ՝ սարսրութիւն
Ես գլտայ միշտ հոգւոյս պատկերը միայն:

Եւ հնչական բիւրեղին մէջ իմ սրտին
Կը ցոլային զանակներ վառ շլացումով,
Երբ իրիկուան ըստուերներու կապոյտին
Կը դառնայի մեղամաղձօտ ու գինով...

Ինչ որ Ջեւին ճշմարտութիւնն էր պայծառ,
Ինչ որ միայն Գեղեցիկն էր անպատում,
Իմ հոգիիս եղան գանձերն անըսպառ
Զոր պահեցի ընդմիշտ խոնարհ եւ տրտում . . .

Ու ծաղիկներն իմ Երագիս որոնցմով
Պըսակուեցա՛ւ անհուն խորհուրդը կեանքին,
Ես քաղեցի՝ Վշտին հրապոյրն երգելով
Եղբայրական աստուածներու՛ն ժպտագին . . . :

ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԻ ՆԿԱՐԻՋՆԵՐ

Ի՞նչ բերկրանք էր եւ հաճոյք, Վերածնունդի օրերուն,
Երբոր անոնք, նկարիչներ անմահօրէն դեռատի,
Կը պճնէին ճակատները գեղեցիկ տուններուն,
Ուր արեւն իր առաջին ճառագայթով կը ժպտի:
Անոնց հոգին կը խըմէր ինքն իր վրճիւտ աղբիւրէն,
Որովհետեւ Արուեստի հաւատարիմ զաւակներ,
Կը ստեղծէին՝ աւերող ժամանակին անտարբեր՝
Իրենց խորունկ սիրտերուն զանձերը միշտ արփեղէն...
Երբ գիտէին ամէնքն ալ որ տարիները շուտով
Պիտի անհետ սրբէին նշմարն իրենց երկերուն,
Կ'աշխատէին ժպտելով Գեղեցկութեան արեւուն,
Աստուածներու հանգունակ՝ բարութեան մէջ անվրդով...:

ԱՐԵՒԸ

Հիմայ կը զգամ որ դուն Մահն ես, ու Կեանքին
Ստեղծագործ ոյժին մէջէն կը ժպտիս,
Երիտասարդ գարուններո՞վ իմ սրտիս,
Ուր Տենչանքի բոսոր վարդեր կը ծաղկին:

Ո՞վ լուսատար՝ի Արեւ, Աղբիւ՛րը Մահուան,
Քանի որ սէրն իսկ որ Քեզմէ կը բղխի,
Կը տեսէ լոկ անցնող բոյրի մը նըման
Որուն ծաղիկն էր իսկութիւն մը հողի...

Դուն կը տիրես յաւերժական Չեւերուն
 Որոնք միայն տեսիլներ են Պատրանքի,
 Դիշերը դուն կ'երթաս անմահ սիրտերուն,
 Որ կ'արթըննան քու շողերուդ մէջ ոսկի . . .

Վիշտ կը բերես, վիշտ է միայն քու հոգիդ
 Ու խանդավառ պարմանիի մը սրտով
 Օրհներգութիւնն իմ շրթներուս՝ անվրդով
 Ահա՛ կու գամ լոյսի կարմիր տարւիւնքիդ . . .

Ու կակաջներ ճամբուս վրայ կը բաղեմ,
 Պրսակելու համար պաշտումդ անոնցմով,
 Ու մեհեանիդ լոյսերուն մէջ ոսկեղէն՝
 Հոգիս կ'ըլլայ գարնան մեղու մը գինով . . .

Արդեօք պիտի վերագտնե՞ս այն ատեն,
 Երբոր կ'երթաս անմահական սիրտերուն,
 Կայծի մը պէս գոնէ մասնիկ մ'այն սրտէն
 Որ կուրծքիս տակ ունէր բիւրեղն իր թրթռուն . . .

Եթէ ոչ լուռ խորհուրդին մէջ Դիշերուան,
 Յաւերժօրէն, պիտ' ըսպասեմ ամեն օր,
 Ծանրաթախիծ հին կարօտի մը նըման՝
 Վերջալոյսիդ ըստուերներո՞ւն հեռաւոր . . . :

« Ես քանդակել ուզեցի Յաւերժական Պրդինձին
 Ինչ որ կ'անցնի լոյսին մէջ Գեղեցկութեան ժպիտով,
 Դաշնակութիւնը բոլոր՝ Շարժումներուն եւ Գիծին
 Որ կ'ընդգոգեն տիեզերքն Երգերու մէջ անվրդով... »

ԳԵՂԱՄ ՏԷՐ ՄԻՔԱՆԷԼԵԱՆ

